

Denne er for øyeblikket den viktigste kamplass, og tyskerne er på reträtt langs hele fronten. Voldsomme troppestykker og store mengder materiell settés inn fra begge parter, men de allierte presser seg fram på alle avsnitt. På det nordligste avsnitt av V. fronten har de allierte rykket helt fram til vestbredden av Maas, og tyskerne holder bare et lite bruho- de ved Venlo, men kampe her har gått inn i den siste fase. Det viktigste tyngdepunkt på denne fronten er området øst for Aachen, hvor det i helgen har rast forbitrete kamper. Kampene gjelder her inngangen til hjertet av Ruhr, som tyskerne forsøker å holde for enhver pris. På et avsnitt her på en bredde av 35-40 km. har tyskerne satt inn 10-12 divisjoner, men tiltrøss for dette presser de allierte seg fram, og har erobret Weisweiler. Ameri- kanske tropper har trengt gjennom Hürtgen-skogen, og står nå på Kölnslotten. Litt lenger sør, øst for Thionville har de allierte trengt over tyskogron- sen og opprettet en ny front på tysk jord. Strassbourg og Metz er fullsten- dig erobret. Erobringen av disse 2 byer er mottatt med voldsom begeistring i Frankrike. Ved erobringen ble det tatt stort bytte, og i Strassbourg ble bl.a. 2 generaler tatt til fange. I nærheten av Strassbourg er ytterligere 12 fort tatt. De franske styrker i Belfort-avsnittet rykker nordover, og de tyske front i Vogeserne holder på å bryte sammen.

I U N G A R N

har det i helgen rast harde kamper nordøst for Budapest. Russerne avskar først hovedveien mellom Budapest og Hatvan, og idag møddes at byen Hatvan er fullstendig erobret. Dette var en meget viktig stilling for tys- kerne, idet den betraktes som hovedhjørnesteinen i forsvaret nordøst for den ungarske hovedstad. Tapet av Hatvan vil også føre med seg at innfallsveien til Bratislava og Wien trues. I Tje. koslovakia er 2 viktige knutepunkter erobret.

I I T A L I A

rykker de allierte videre nordover, og står ved Faenza. General Alexander er utnevnt til Feldmarsjall, og har samtidig blitt utnevnt til øverstkommanderende i Middelhavsområdet. Den italienske statsminister Bonomi er trådt tilbake. Det hersket misnøye med regjeringen. Siste mel- ding går imidlertid ut på at stillingen er bedre, idet de 6 partier som er representert i regjeringen har sendt ut en resolusjon hvor de hevder at samlingsregjeringen bør opprettholdes. Bonomi har godkjent resolusjo- nen.

Øya Ösel

i Östersjön er fullstendig erobret av russerne. I forbindelse med de siste avsluttende kamper er mange tyskere falt og en rekke tyske skip er senket.

I S T I L L E H A V E T

har de allierte oppnådd nye gode resultater. Fredag ble 1 krysser, 1 destroyer og 16 andre japanske skip senket. Japanske avdolin- ger som forsøkte å landsette forsterkninger på Leyte mistet 3 transport- skip, mens 2 ble skadet. Lørdag ble en japansk konvoi angrepet, og 3 skip senket. Flyvende festninger av største type har i løpet av de 3 siste døgn bombet Tokio 2 ganger. I kampene i jungelen har japanerne i løpet av den siste tiden mistet vel 3 divisjoner. Minst 30 000 har dessuten satt livet til i jungelen av sykdom og matmangel.

Bombeoffensiven

mot Tyskland har vært meget intens. I helgen har 3 000 fly vært på vingene over Tyskland. Alle slags flytyper har vært satt inn, jagerbombere, Mosquitos, Lancaster m.m. Flyene har angrepet i avdelinger på 1000 bombefly eskortert av 1000 jagerfly München og Nürnberg ble spo- sicielt angrepet, dessuten 58 tyske togjernbanetokter og forskjellige andre mål i Vest-Tyskland. 122 fiendtlige fly ble ødelagt. 50 amerikanske fly savnes. De engelske fly hadde ingen tap.

Den nederlandske statsminister ledsaget av 4 regjeringsmedlemmer er kommet til Nederland for å sette seg inn i forholdene. Han reiser deret- ter tilbake til London for å avlegge rapport for dronning Wilhelmina. Nederland er framdeles operasjonsområde, hvorfor regjeringen foreløpig ik- ke kan vende tilbake.

----- Vær omtenksum når du sender avisen videre -----

Forsvarssjefen, Han Kongelige Høyhet, kronprins Olav holdt den 30 november en tale fra London til det norske folk. Vi skal referere det viktigste av talen:

Norske hjemmestykker! Norske folk!

Krigen er nå atter kommet inn på norsk område. I samarbeid med vå- re allierte er frigjøringen av Norge nå begynt fra nord. Norske styrker står idag i kamp på norsk jord, og det norske flagg vaier i Kirkenes. Den tyske Lapplandsarme er nå jaget ut av Finland. Forfulgt av allierte styr- ker har den trukket seg inn i Norge, og befinner seg nå i Finnmark, Troms og Nordland fylker, hvor også en stor del av Falkenhorst's styrker er samlet. Disse tropper forsøker nå å trekke seg sørover gjennom Norge og videre til Tyskland. Hvor den tyske front i Nord-Norge vil komme til å gå er det vanske- lig å si noe om. Tyskerne, assistert av forederne, legger alt øde etter seg. De brenner byer og grender, og jager befolkningen som kveg foran seg. Fra alliert side gjøres det ytterste for å hjelpe befolkningen, men det tar tid før hjelpen blir helt effektiv.

Den desperate tyske voldsdåd, som truer folkets framtid, må vi set- te oss imot. Jeg gir derfor disse retningslinjer:

1. Bli hvor dere er, og adlyd ikke fiendens evakueringsordre. Slutt dere sammen i grupper og velg en leder. Om nødvendig gjem dere vekk mens aksjonen pågår.
2. Motsett dere de tyske herjinger. Redd unda budskap og redskap, forsøk å slukk de branner som tyskerne har satt i gang.
3. Gå til aksjon mot fiendtlige patruljer som er i ferd med å for- ta ødeleggelser.
4. Følg alltid de lovlige myndigheters anvisninger. Finnes ingen slike myndigheter, kan dere selv opptre som representanter for disse. Velg i tilfelle en leder som dere kan stole på.

De norske myndigheter utenfor landet har gjort, og gjør, i forståelse med den allierte overkommando alt som kan gjøres for å hjelpe våre landsmen i nord. Overkommandoen har hatt sine planer klar for en slik situasjon som nå er oppstått, og de forholdsregler som er gjort settes nå ettervert i verk.

Hjemmestyrene inntar en bred plass i disse planer, og jeg er stolt over å kunne regne disse våpenføre menn til de norske forsvarsstyrker, og de vil komme til å spille en stor, militær rolle. Det kan bli nødvendig å avskjæ- re visse forbindelseslinjer for derved å tvinge de tyske retrettbevegelser til sjøen. Klar beskjed vil da bli gitt til de spesielle avdelinger gjen- nom kjente, hemmelige kanaler. Mange av dere brenner av iver til å ta fatt, men samtidig er dere ansvarlig bevisst og vet at dere skal holde dere i ro til ordren blir gitt i hvert enkelt tilfelle.

Tiden er ennå ikke inne til noen storaksjon. Jeg gjentar: Tiden er ennå ikke inne til noen samlet storaksjon. Vi her ute har den beste oversikt på dette punkt, og vi vet av erfaringer fra andre land hvor farlig det er å gi ordren for tidlig.

Norske hjemmestykker! Fortsett treningen! Fortsett like iherdig som før til timen kommer! Dagen kan nå ikke være langt borte!

----- " -----

Den nazistiske presse

har i en tid beskeftiget seg med de bolsjevikiske grusomheter i Nord-Norge, hvorunder en nazistisk varaordfører Rudolf Haugen skal være blitt avlivet. Sannheten er imidlertid at hr. Haugen ble arrestert av russerne un- der innmarsjen, og er senere blitt utlevert til de norske myndigheter. Hans sak vil bli prøvet og han vil få sin dom etter norsk rett.

Nazistene har også hatt det travelt med en verksmester Hans Fygle Kirkenes som angivelig skal være avlivet sammen med sin familie. Sannheten er imidlertid at herr Fygle lever i de ruiner tyskerne har latt etter seg i Kirkehes, og at han hustru er død for flere år siden.

"Kaptein" Njål Reppen

sjeff for hirdskolen i Trondheim, er etter hva det opplyses i pres- sen omkommet ved et vådeskudd. Med tanke på det som han undgår er det vel mere rett å betegne dette som et nådeskudd!

----- Fienden lytter! -----

Utenriksminister Torje Vold

er kommet tilbake til Stockholm fra sitt besøk i Nord-Norge. Han holdt den 30. nov. en tale om sine inntrykk, og vi gjengir endel av innholdet:

"Besettelsen av det gjenerobrede område er nå nådd fram til Kjøllefjord på Tana-halvøya. I dette område, som altså omfatter hele Varangerhalvøya, Sør-Varanger og Tana-halvøya er det tilbake en befolkning på mellom 21.000 og 18.000 av opprinnelig ca. 23.000. Ødeleggelsene der oppe er forferdelige og kan ikke beskrives. Enkelte distrikter er så totalt ødelagt at det har vært på tale å overflytte befolkningen til andre med bedre muligheter. Det er bare rent tilfeldig når det her og der står igjen noen hus. Tyskerne har lagt, og legger, hele Finnmark øde, og aksjonen er gjennomført etter omhyggelige planer, hvilket stiller det hele i et om mulig ennå mer grovt lys. De norske "ministre" Lie og Lippestad har på beste måte gått tyskerne til hånde, og har holdt opprørende og skremmende taler til befolkningen. Den 18. oktober holdt Reichskommissars representant, Dietel, en tale der han fortalte at områdene ville bli "restløs vernichtet". Alt ville bli lagt som en ørken til russerne, det ville være den visse død å bli tilbake i de evakuerte områder. De som forsøkte på det ville bli betraktet som bolsjevikkvannelige, og dermed tyskfiendlige, og ville bli behandlet deretter.

De russiske soldater sov under åpen himmel, bare iført sine uniformer. Jeg så en avdelingen gjøre holdt, og soldatene la seg straks til å sove i veikanten. Om natten blusset det opp bål rundt omkring, og rundt dem varmet soldatene seg. Telt var det mindre av. Russerne lar den norske befolkning få beholde de få hus som er igjen. Jeg skal sitere hva oberst Dahl uttalte: "Russerne har vist den største imøtkommenhet. De har ordre om ikke å benytte noe hus som den norske befolkning har bruk for."

Det var meget vanskelig å få noe fullstendig overblikk over forholdene. Telefon eller telegraf fantes ikke. Biler eller hester var heller ikke å oppdrive. Alt var tilintetgjort. Fiskefartøyene var senket, og de få som var igjen manglet brannstoff. T.o.m. alle fyrlykter og -lamper var ødelagt. Og ettersom polarnørket nå snart ruger over Finnmark døgnet rundt, vanskeliggjør dette selvsagt skipsfarten.

Som nevnt er det tilbake mellom 18. og 21. tusen av en befolkning på ca. 23. tusen. De som er reist er for det første quislinger og ellers folk som er blitt tvunget av tyske våpen. Den tyske sadisme har vært utrolig. Fra Tana hørte jeg således at tyskerne moret seg med å skyte blink på husdyrene, eller de hallet olje og besin over dem, og frydet seg over deres ubeskrivelige dødsangst. De drev klappjagt på de av befolkningen som var rønt til fjells, og de som ble fasket ble med govarer for brystet tvunget til å evakuere.

Noe av det grusomste var matmangelen. Jeg kan igjen sitere oberst Dahl: "Befolkningen i Tana må oppholde seg i skog og mark med et minimum av mat og klær. Det er enkelte steder brutt ut difterit, og man er avskåret fra lægehjelp."

I følge de offisielle tall er selve Kirkenes omtrent totalt ødelagt. Det gjenstår kun 28 beboelige hus. Forøvrig er ødeleggelsene i distriktene der omkring ca 50%. I Vadsø anslås ødeleggelsene til 65%, i Vardø 70%, på strekningen til Berlevåg 85%. På Tana-halvøya er ødeleggelsene praktisk talt totale. I selve Berlevåg er det tilbake ca 300 av en opprinnelig befolkning på ca. 800. I de vestlige områder er situasjonen forsvillet, men i Sør-Varanger har i alle fall alle tak over hodet, selv om man må oppholde seg 5-10 på hvert run. I Kirkenes, Sør-Varanger og Vadsø er det brutt ut mindre sykdomsopedinier. Sykhusforholdene er meget vanskelige, og det er meldt om et par dødsfall.

Det er foreløpig umulig å anslå skaden i tall. Men som eks. kan nevnes at grubeselskapet Sør-Varanger anslår skaden på grubene til ca. 42 millioner.

Den sivile norske administrasjon bygges på norsk rettsgrunnlag og etter norske lover. Situasjonen stiller store krav til den norske regjering. De militære kan jeg av gode grunner ikke komme nærmere inn på, jeg er selv ikke militær. Men tyskernes brutale framgangsmåte vil få konsekvenser. For så noe er sikkert at alt er bedre enn at landet av tyskerne skal bli tilintetgjort skritt for skritt. Dette er også våre allierte klar over, og dette er russerne enig i. Planene er nok klare, og alt settes inn på at de kan bli gjennomført så fort som mulig.

Livet nå gå sin gang, og det som er ødelagt nå gjenoppbygges. Men

Utenriksminister Torje Vold, fortsatt.

det er klart at det ikke kan bli tale om noen omfattende arbeider før krigen er slutt. Grunnlaget for de videre militære operasjoner må dog legges snarest mulig. Vdr. bruer, kaier, telefon, telegraf og transportvosen må settes i stand. Det har også vært på tale å få evakuert endel kvinner og barn fra de verst utsatte distrikter, men det er spørsmål om det overhodet blir mulig å få evakuert så mange det er tale om.

Jeg har forsøkt å gi en helt nøktern beskrivelse, men selv det er vanskelig. Det kan nemlig ikke beskrives, det må sees. Og den som har sett det vil huske det så lenge han lever. Tilslutt vil jeg gjengi litt av en tale av den nye fylkesmann Peder Hoff:

Den nazistiske propaganda hevder at befolkningen i Nord-Norge trygler tyskerne på sine knær for å bli evakuert. En mer loddrett løgd er vel neppe noen gang blitt fransatt. Nettopp det omvendte er nemlig tilfelle. Folk forsøker med alle midler å undgå tyskerne. Jeg er meget begeistret over å se den måte hvorpå russerne oppfører seg. Siviladministrasjonen har de fullstendig overlatt til de norske myndigheter, og ikke i noe tilfelle har de blandet seg inn i disse forhold. Selv nazistene blir behandlet av norske myndigheter og etter norsk lov. De retningslinjer som på forhånd var utarbeidet av regjeringen har vært til stor hjelp og har vist seg meget effektive

Situasjonen er kanskje ennå ikke klar for alle. Det hele har virket som et sjokk. Men nå drar etterhvert mann av huse for å rydde opp. Enkelte steder har befolkningen ryddet lange veistreknings for miner og sprengladninger. Den nordnorske befolkning har ord på seg for å være noe seig med å korme i gang, men når den først kommer i gang er den utrolig utholdende.

Tross alt befinner vi oss i en fri del av Norge med helt norsk administrasjon. Troppenes hensynsfullhet og forståelse med dem er enestående.

Til befolkningen i okkupert Norge vil jeg si: Hold dere unna tyskerne. Utnytt sjangsonen som byr seg i den forvirring som oppstår under retrotten mot syd. Som eks. kan nevnes at en eneste avkappet telefonlinje sparte et helt distrikt for ødeleggelse. Nål ikke et sekund med å forsøke slukke branner tyskerne har satt på. Sank sammen alle forråd av olje, mat o.l. som blir etter tyskerne. Alle må gjøre hva de kan. Alle må sette personlige hensyn til side og bare arbeide i landets interesse.

Den nye fylkesmann er født i Vardø den 25. januar 1899. Han har mange års erfaring i offentlig administrasjon, og var f.eks. ordfører den 9. april 1940. Han har også sittet i tysk fangenskap, idet han ble arrestert den 19. august 1943.

- - - - -

En hvitebok

er framlagt av den engelske regjering, som viser den engelske nasjons anstrengelser og resultater under krigen. Vi skal gjengi noen tall som kan være av interesse:

Under krigen har England bygget:
102 000 fly, 25 000 tanks, 70 000 panservogner, 50 000 tunge biler, 5 700 marineskip, deriblant 700 større krigsskip; 50 000 marinekanoner, 17 000 torpedoer, 900 000 miner og dypvannsbomber. De vopenede styrker består av 4,5 million mann.

I de fire måneder av 1939 ble det bare bygget 447 jagere. Etter at produksjonen ble onlagt steg tallet til 730 om måneden, mens det i første halvdel av år ble bygget 2 500 fly om måneden. Det er komet få helt nye flytyper under krigen, men de gamle modeller er forbedret i stor utstrekning. Wickers Armstrong som produserer "Spitfir" har således fått beskjed om å foreta 1800 forandringer. I første halvår år ble det bygget 5300 motorer om måneden. I 1939 kunne flyene bære en gjennomsnittslast med bomber på 1,2 tonn, mens de i 1943 kan bære 4 tonn. Hertil kommer så endel spesialfly som kan bære ennå mer.

Ved utgangen av 1943 hadde England bygget 4,7 mill. tonn ny handelstonnasje. Dette utgjør mer enn Tysklands samlede handelstonnasje ved krigsutbruddet. Dette gjelder altså bare England.

Tyske gestapofolk

er kommet til politistasjonene i de større byer i Danmark for å overvåke det danske politis arbeide. Gestapos hovedkvarter i København har plassert 50 danske gisler på loftet for å hindre at huset utsettes for sabotasje eller bombing.

VESTFRONTEN.

På det nordligste avsnitt er de allierte nå fullstendig herrer i området vest for Maas, idet tyskernes siste bruhode ved Venlo er tilintetgjort. Den siste hindring var her en 9 meter bred tankgrav som ble forsert.

I Aachenområdet er byen Linnich erobret, mens det pågår harde gatekamper i Jülich. Vest for Düren er 3 landsbyer erobret. I den senere tid er 4 tyske divisjoner knust vest for elva Roer. På de 3 uker vinteroffensiven har vært igang i vest er 100 000 tyskere satt ut av spillet. Herav er 50 000 tatt tilfange.

Lenger sør på vestfronten presser de allierte på mot elva Saar ved byene Morzig og Saarlautern, hvor de holder et godt stykke av elvas vestbredd. Siste melding går ut på at de allierte har erobret en bro som går over ved Saarlautern, og at det har lykket dem å opprette et bruhode på østsida av elva. Brud falt helt uskadd i de alliertes hender, og tilførselene strømmet over brua. De har allerede rykket 9 km. forbi Saarlautern.

På den sørlige del av Vestfronten rykker framdeles de franske styrker seierrikt fram, og har erobret byen Rosenau ved Øvre Rhinen. Den tyske Vogelseranne trekker seg i all hast ned mot Rhinsletten.

B ombekrigen

Fortsetter like intens, og skiftetokter, industrianlegg og flyplasser i Vesttyskland angripes dag og natt. I de siste dager har særlig anlegg for framstilling av benzol vært sterkt utsatt. Etterat så mange anlegg for framstilling av syntetisk bensin er satt ut av drift, er nå benzolutvinningen det eneste drivstoff tyskerne har. I november måned er det utført 30 angrep mot anlegg for framstilling av syntetisk brensel, og de allierte har kastet over 100 000 tonn sprengstoff over Tyskland. Herav har de britiske fly kastet 53 tusen tonn. I oktober måned har amerikanerne dessuten under sine dagangrep mot Tyskland ødelagt 1096 fly. Amerikanerne har selv mistet 387 bombefly og 245 jagere.

I UNGARN

Har de russiske hærstyrker hatt stor framgang i helgen. I sørvest-Ungarn rykker Tolbuchin fram, og har inntatt byene Paks, Kaposvar, Dombovar og Dunafoldvar, alle på vestsida av Donau. Angrepet foregår i retning mot B alatonsjøen, og de fremste styrker står nå bare 40 km. fra denne. Området her er den klassiske innfallsport mot Østerrike, og de russiske styrker står nå 120 km. fra den østerrikske grense. Kaposvar og Dombovar ligger begge på jernbanen mellom Budapest og Zagreb, og et stort stykke av denne jernbanestrekningen er således erobret. De 2 andre byer ligger på vestsida av Donau, og Budapest angripes nå også sydfra. Nordøstfor Budapest har også russerne hatt framgang idet det meldes at Miskolcz og Satoralja Ujhely på jernbanen fra Budapest og nordover gjennom Slovakia er erobret. I området ved Balaton-sjøen rykker russerne fram over en 60 km. bred front.

UTENFOR NORSKEKYSTEN

Vareritiske fly, som opererte fra hangarskip, i virksomhet i begynnelsen av forrige uke. 3 tyske skip ble senket, og 8 ble observert i brennende tilstand. Et av de senkede skip var et fullpakket tysk troppetransportskip.

I de danske havner er sabotører i livlig virksomhet, og mange tyske skip er i den senere tid senket.

FORSKJELLIG.

I de siste dager av november kom den første allierte konvoi til Antwerpen, som derved vil danne en viktig forsyningshavn for områdene i vest.

På Kreta har partisanstyrkene drevet de gjenværende fiendlige styrkene sammen på nordvestspissen av øya. Disse styrkene består av 10 000 tyske tropper og 5 000 fascistiske italienske tropper.

Russiske stryker i Slovakia og Sør-Polen har oppnådd forbindelse med hverandre, og flere viktige knutepunkter i Slovakia er erobret.

I England er det største krigsskip landet har bygget gått av stabelen.

T rykkfeilsdjevlen

Har besøkt oss på side 2 og fått det til at Terje Vold er utenriksminister. Han er imidlertid justisminister.

Send bare avisen til A P S) L U T T pålitelige personer.

APPELL FRA HJEMMEFRONTLEDEREN.

De deporterte fra Nord-Norge strømmet nå sydover, etter at de har mistet alt de eier. Det er da en selvfølge at vi gjør alt for å hjelpe dem i deres lidelser og savn. Men samarbeid ikke med de nazistiske myndigheter som ved å nekte å motta svensk hjelp setter landsmenns liv i fare.

Hjelp de deporterte med mat, klær, sko og husly, men bare gjennom trygge kanaler.

La N .S. selv ta hånd om sine egne !

Utenriksminister Trygve Lie

holdt igår en tale over London radio, og uttalte bl.a. Etter innbydelse fra den svenske regjering har jeg avlagt et besøk i Stockholm, hvor jeg fikk anledning til å drøfte viktige politiske, forsyningsmessige og finansielle problemer med de svenske myndigheter. Finansieringen av vårt arbeid i Sverige har hittil foregått ved at vi har stillet frammed valuta til disposisjon. Den svenske regjering har imidlertid nå bevilget oss et lån på 100 millioner kroner, og dette vil være en stor fordel for oss. T. Lie uttalte videre at de tyske barbarers voldsåd i N.-Norge hadde skapt en dyp nedfølelse for Norge i Sverige, og at viljen til samarbeide var større enn noensinne, i forståelse av at Norges kamp er en kamp for hele Nordens frihet. Trygve Lie har også vært i Moskva, og samarbeid mellom de sivile norske myndigheter og de russiske myndigheter i Nord-Norge er det aller beste.

K R I G E N S   G A N GPå Vestfronten

presser allierte tanks og infanteristyrker om Saarbrücken, som angripes fra 5 kanter over en 22 km. lang front. Saarlautern er erobret, og 2/3 av Saargemünd er på allierte hender. Allierte styrker har gått over elva Saar på 4 steder. Høst framgang i Elsass, og amerikanske og franske styrker trekker seg sammen om Colmar.

Luftoffensiven

Har i de par siste dager vært usædvanlig kraftig. Tirsdag ble det kastet 3 500 tonn bomber over Karlsruhe og Weilbrunn, 2 viktige jernbaneknutepunkter bak Saarfronten. Same dag angrep 550 amerikanske bombefly eskortert av 800 jagere Berlin. Lounaverkene ved Morsburg hvor det framstilles syntetisk olje har vært kraftig bombet flere ganger på rad, sist inntatt da 1300 tunge britiske bombefly fortok et voldsomt angrep. Jernbanestasjon i Osnabrück og Giesen sent mål i Berlin ble også bombet i natt.

I U N G A R N

Fortsetter russernes framgang i sørvest. Størstedelen av sørbrodden av B alatonsjøen er nå rensket, og hovedhavna her, Fonyod, og 50 andre steder er erobret. De par siste dagene har russerne tatt 4 300 tyskere og ungere til fange. Operasjonene på dette avsnitt understøttes av fly fra Italia.

3 millioner menn

har tyskerne alt i alt mistet på alle fronter i løpet av de siste 6 måneder. Herav faller halvparten på fronten i vest og sør, resten i Russland.

30-35 000 tonn tonnasje ble ødelagt for tyskerne ved sprengningene på Akers og Nylands verksteder i Oslo den 23/11.

Utenfor GEOGRAFISKE OPPMÅLING

i Oslo stanset den 21/11 i år en tysk bil. Endel karer iført tyske uniformer fikk adgang til huset, hvor de satte seg i besiddelse av ca. 12 000 kartor bl. a. over de tyske minefeltene ved kysten.

Uroligheter

har brutt ut i byene Duisburg, Dortmund og Köln i Vest Tyskland. Befolkningen forsynes med våpen av de utenlandske arbeidende i Tyskland.

I KJØLLENFJORD

I Nord-Norge brennte tyskerne hele bebyggelsen før de drog seg unda, og tok med seg de av befolkningen som de fikk tak i. R 300 av dem var k mest seg unda i fjellene, og disse vendte tilbake og begynte å bygge nye brakker. Den tyskerne kom pany tilbake, satte fyr på brakkeene, og tok med seg ytterligere 271. Av de steder som er svidd v i Nord-Norge er følgende : Garvik, Rensum, Raffjord, Tuffjord, Langfjord og Kjøllefjord. Rapportene fra de evakuerte strømmet stadig inn, og de evakueres dom er enstemmig: Vi flykter ikke for russerne, men for de tyske bødlers bajonetter !

Etterkrigsproblemen er mange og kompliserte, og den norske regjering i London vier dem stor oppmerksomhet. Over London radio er det sendt ut en liten orientering ang. det rettslige oppgjør etter krigen, og vi skal gjengi det viktigste innhold:

Alle er vi klar over at de som på en eller annen måte har forbrutt seg under okkupasjonen, eller handlet i strid med de sannene norske interesser, må straffes, men måten de skal straffes på kan diskuteres. Ett er imidlertid sikkert, og det er at vi må føre et rettslig oppgjør, og at all lynsjustis eller annen form for gatens parlament må undgås. I en kritisk overgangstid vil derfor de norske myndigheter sette alt inn på å hindre tøilesløse aksjoner fra massens side. De skyldige må hver for seg stilles overfor domstolen og dømmes etter norsk lov og rett. Det lovgivningsarbeide som den norske regjering i London har utført under krigen med dette for øye, skal vi gjøre rede for i et senere nummer.

Det er uhyre viktig at vi allerede idag samler bevismaterieell som kan belyse de enkeltes ugjerninger. I dette arbeide må hver enkelt nordmann delta og vi gir følgende retningslinjer:

Skulle du bli vitne til at nordmenn drepes eller mishandles av tyskere eller quislinger, så noter dette. Forsøk såvidt mulig å få tak i ugjerningsmannens navn, stilling, grad o. s. v. Noter så nøyaktig som mulig tid og sted for hendelsen, og oppgi mulige andre vitner. Det vil ofte være vanskelig å få tak i navnet på den skyldige, idet han vil opptre i uniform og er ukjent. Noter derfor såvidt mulig våpenart, f. eks. SS, hird, o. s. v. Merk deg også hans signalement. Disse notater må du gjemme på et absolutt sikkert sted, og du vil bidra til å avvikle det rettslige oppgjør etter krigen så hurtig som mulig.

Det norske folk som har kjempet og lidt under det nazistiske terrorveldet krever at tyskere, quislinger, og andre landsforedere får den straff de fortjener.

Til å belyse stemningen i andre befrierte land kan vi nevne at det for noen dager siden var store demonstrasjoner i Bryssel. Disse ble arrangert av motstandsbevegelsen, som krevet at regjeringen grep hardere inn overfor de "stripete" i Belgia, idet en hel del av dem ennå er på frifot.

Fra Frankrike kan vi nevne et annet eksempel: Til å begynne med snauklippet franskmennene alle de tøsene som hadde hatt omgang med tyskerne. Dette bevirket imidlertid at disse tøsene pådrog seg alle snille menneskers medynk, og aksjonen ble stoppet. Nazistene trenger ingen martyrer.

Vi skal imidlertid foreta et rettslig oppgjør, hvor ingen skal undgå den straff han har gjort seg fortjent til, uansett hvor han oppholder seg.

De skal straffes på frihet, ære og pengepung!

Det skal bli dyrt å være landsforeder!

Det svenske skip "Hansa"

som sank ved Gotland er antagelig torpedert av et tysk krigsskip. Over 100 mennesker mistet livet. De overlevende kan fortelle at skipet straks etter eksplosjonen ble satt under strålekasterlys fra et punkt som lå ca. 2000 meter borte og ca. 3-4 meter over havflaten. Det er ikke bragt på det rene om skipet var en ubåt eller et overflatefartøy. Det ble ikke gjort noe for å redde de ombordværende. Hendelsen har vakt voldsom bitterhet i Sverige, og svenske krigsskip eskorterer nu skip til Gotland, samtidig som trafikken bare foregår om dagen.

Norske jernbanefolk interneres av tyskerne.

Tyskernes nervositet øker. Det siste på området er at noen hundre jernbanefunksjonærer på strekningene Mo i Rana, Trondheim, Dovrebanen er blitt internert i tyske barakker. Disse folk, vesentlig togpersonal, er internert i leirer i Mosjøen, Namsos, Grong, Trondheim og Dombås. De må etter tjenesten følge de tyske vakter til leirene, og holdes innesperret til de igjen skal tjenestegjøre. En går ut fra at disse forholdsregler er tatt av frykt for straff i tilfelle av invasjon, og at den viktige forbindelseslinje mellom det nordlige og sørlige Norge derved skulle bli avskåret.

24 norske sykepleiersker

er utdannet i nærheten av Falun i Sverige med henblikk på tjeneste i Nord-Norge. De har fått en ypperlig utdanning, har hatt meget hard trening med øvelse i skiløpning, kartlesning og orientering. De er utstyrt med mannlige uniformer. Deres fysiske trening er basert på at de skal klare alle strabaser som vil møte dem i deres framtidige arbeide. De er også mest mulig allsidig utdannet.

----- Ta ingen unødige sjanser når du sender avisen videre -----

Som representant for den norske regj. har jeg foretatt en reise til den del av Norge som er befriert. Reisen foregikk over Moskva, og de russiske mynd. ytet meg all ønskelig hjelp til tross for vanskelige kommunikasjonsforhold. Jeg er glad for at jeg ved selvsyn har fått anledning til å sette meg inn i forhold.

Det faktiske forhold er følgende:

Tyskerne ble klar over at de var nødt til å trekke seg ut av Finnmark, og assistert av naziministrene Jonas Lie og Lippestad begynte de å øve press på befolkningen for å få ført den ut av Varangerdistriktet. Trusler og vold ble benyttet. Endel av befolkningen hadde tidl. evakuert fra disse distr. på gr. a. bombefaren. Men de som nå reiste var hovedsakelig quislinger, idet de andre nordmenn forsøkte å gjemme seg unda. Dette arbeide ble så forstyrret av de allierte styrker som rykket hurtig fram, og nazimyndh. med Jonas Lie og Lippestad i spissen reiste avsted. Befolkningen søkte seg sikre tilfluktssteder, og de tyske baktropper begynte sin virksomhet. Det var den såkalte "Sprengkommando" som utførte de midningsverk. Hus for hus ble sprengt. Redskaper, store og små båter, avling og rådgård ble tilintetgjort, kaier og havnanlegg ble lagt øde. En rykende ruinhaug var det eneste som ble tilbake.

Hensikten var klar: Det skulle bli umulig for befolkningen og de framrykkende hærstyrker å oppholde seg i disse områder. Men til tross for dette klarte 5-6 tusen mennesker i Kirkenes og landdistr. å skjule seg. Overalt ble det herjet på samme måte. Vardø og Vadsø ble brendt, likeledes Nyborg, Kaltefjord, Mehamn, Berlevåg, Tuffjord, Langfjord, Kjøllefjord m. flere.

Etter som tysk. drog vestover forsøkte de å dra befolkn. med seg, og mange hadde ingen annen utvei enn å følge med. De ble jaget ut av husene og ut på landeveiene, syke, gamle og små barn. Men mange klarte å skjule seg, og etter den oversikt vi har, regner vi med at det fremdeles bor en 18-20 t. mennesk. i Øst-Finnmark. Tysk. gikk systematisk til verks i sine ødeleggeåser, og den off. admin. ble også herjet. Store deler av Fykesarkivet ble brendt, og endel tok de med seg.

I V-Finnmark hendte det samme. Men her hadde tysk. og quisl. bedre tid så ødeleggelsene ble kanskje enda grundigere. En stor del av befolkn. ble jaget avgårde, og det som stod igjen ble plyndret. Intet står igjen. En kan umulig forestille seg den sum av lidelse og de ulykker som denne forbruyderske framgangsmåte har påført befolkn., og det uten at det har vært nødvendig p. gr. a. krigssituasjonen. Gjennom 4 1/2 år har landsdelen følt trykket av den t. okkup., men den siste voldsåd har lammet landsdelen. Men dette vil å l d r i bli glemt av dem som har opplevd disse lidelser. Under kampene i Kirkenes hadde det samlet seg mange folk i en jernbanetunnel, og da 2 russiske offiserer kom og meldte at byen var befriert, tonet fedrelandssangen spontant fra mengden.

Tyskerne skrømmer med russeren. Russerne er våre allierte, og vi slåss mot en felles fiende, og ut fra personlig erfaring kan jeg si at de russiske soldater har vist en eksempl. oppførsel, og har ikke gjort seg skyldig i noen overgrep. De blir tatt alle mulige hensyn til befolkn., og de få hus som er igjen blir overlatt befolkn., mens russerne selv sover under åpen himmel. De russ. mynd. respekterer norsk lov og rett, og det består det beste forhold mellom de norske og de russiske myndh., og det norske flagg vaier over landsdelen.

Tyskerne legger landet øde. Men vi skal aldri tape motet. Vi skal stå samlet i kampen, med tillit til de lovlige n. mynd. og den n. regj. Jeg vet at alt som kan gjøres er og blir gjort!

Tilslutt vil jeg sende en advarsel til de deler av Norge som ennå er okk. Vi har fått et eksempel på hvordan tysk. går fram, og vi må være klar over at de kan gå fram på samme måte andre steder. Ingen landsdel har vært så fullpakket med tysk. som nettop Finnmark, og den underjordiske motstandsbevegelse arbeide har vært meget vanskelig. Sprengkommandoene fikk tid til å ødelegge. Men de landsdeler som er skånet for tysk. barbari må være forberedt på å krysse fiendens planer. --- A l t vil bli satt inn for å lindre nøden. Intet vil bli spart og intet offer er for stort. Alt er bedre enn tilintetgjørelse!

M en all ødeleggelsen skal sones. Tyskerne skal erstatte og bygge opp igjen hvert eneste hus som de brenner! Dette vil befolkningen selv i de herjede strøk overvåke, uten skånsel, og uten noen barnhjertighet.

HJELP DE EVAKUERTE! MEN GJENNOM SIKRE KANAALER! LA N. S. GREIN SEEN!

De utenlandske arbeidere i Tyskland

viser seg nå å bli et tveegget sverd for tyskerne, og de volder den f. t. nye bry. Disse folk er nemlig organisert i en spesiell motstandsbevegelse i Tyskland, og de mottar nå stadig sine instruksjoner fra den allierte overkommando. Til samtlige utenlandske arbeidere i de områder som f. t. er kamposene i Vest-Tyskland er det sendt ut oppfordring om å gjemme seg bort inntil krigsoperasjonene er over. Etterpå skal de så melde seg for å ta del i det mest preserende hjelpearbeide. Det blir advart imot at de enkelte arbeidere på egen hånd forsøker å reise hjem ved å benytte seg av de alliertes tilførselslinjer, da dette kan skape vanskeligheter. Så snart som råd er vil det fra alliert side bli sørget for at de blir sendt hjem til sine respektive hjemland.

I Danmark

har tyskerne beslåglagt alle lager av ferdige sykler, reservedeler og nye slanger og dekk. Denne aksjon vil skape en håpløs situasjon for landet som er mer avhengig av sykler enn noe annet land.

De danske patrioter

er meget virksomme for tiden. Det meldes om flere sabotasjehandlinger mot jernbanene som transportører tropper fra Norge videre til frontene i Tyskland. Aksjonene er rettet såvel mot linjene som materiellet, og har frembragt kortere og lengre brudd på jernbaneforbindelsen. Aksjonene mot skip i danske havner fortsetter.

Flyplassen i Aalborg var også utsatt for sabotasje for en tid siden. Tidsinnstilte bomber eksploderte med jevne mellomrom i flyplassens bygninger. To hangarer og en barakke styrtet sammen. Ca. 20 fly meldes å være helt eller delvis ødelagt. Også fra Odense meldes om store eksplosjoner. Store materielle skader er anrettet, men ingen menneskelig gikk tapt.

20 000 tyske uniformer

ble ødelagt ved aksjonen mot Sönsbergs Renseri i Oslo forleden.

Borgervaktkontorets kartotek

i Oslo er også ødelagt ved sabotasje. Tre maskerte menn trengte seg inn på kontoret, heldte bensin på kartoteket, satte fyr på, og forsvant uhindret.

Svenska Kulélager Fabrikens lager

i Kongensgt. i Oslo ble også ødelagt for en tid siden. Leieboerne i gården fikk beskjed om å flytte ut da det skulle foretas en sprengning. 5 min. etter at de siste var kommet ut hørtes 2 kraftige eksplosjoner, og straks etter stod hele bygningen i lys lue. Kulélager til en verdi av 1 1/2 mill. kroner ble ødelagt. Tyskerne har nå gitt Næringsdepartementet ordre om stanse alt videre salg av kulélager, og dette viser best hvilken virkning aksjonen har hatt.

De tyske vaktposter ved viktige bedrifter

har på grunn av de omfattende sabotasjehandlinger i Oslo fått ordre om å skyte på folk som ikke stanser på anrop. En vaktpost på Standard Kabelfabrik fikk en kveld øye på en mann som gikk over gårdsplassen i mørket. Tyskeren ropte "holdt", men da vedk. ikke stanset, skjøt han. Det viste seg da at han hadde skutt øret av sin egen vaktkommandant. På gr. av bikjegnelder hadde denne nemlig ikke hørt anropet!

Rassia i Oslo.

Den 27. nov. foretok tyskerne en omfattende rassia på kaffør og konditorier i Oslo. Politibilene kjørte opp utenfor, og samtidig som politiet kom inn reiste sivilkledd gestapofolk, som allerede befant seg på kafeene, og trak revolverne. Endel av de mannlige gjestene ble ført ut i bilene og kjørte til Victoria Terrasse, hvor de ble forhørt og deretter måtte gjennomgå tre timers terrorgymnastikk. Fra tysk side hevdes at aksjonen var rettet mot svartebørsfolk, men på norsk hold mener en at det var et forsøk fra tyskerne og riksfullmektig Astrup på å få fatt i arbeidspliktig ungdom som vartkommet hjem fra skauen.

Norske kvinner til tyske forlegninger.!

Tyskerne har sendt ut skriv til en rekke ordførere med forlangende om at det i større utstrekning skal skrives ut kvinner til tyske tjenestesteder. Det er nå helt klart hvilken hensikt tyskerne har, og de forsøker heller ikke lenger å legge skjul på den. Det heter tvert imot at kvinnene også skal være de tyske soldater til hygge og glede! Det sier seg selv at ingen n o r s k kvinne må følge en slik innkalling.

I Bergen

har det en tid vært portforbud mellom kl. 21.00 og kl. 5.00. I kunngjøringen het det at "forbryteriske elementer i de siste uker har forsøkt å forstyrre ro og orden ved nordbrannstifting, sprengninger o. sv." Det fremgår ikke hvor lenge portforbudet skal vare.

Klaus Hansen

skal etter et forlydende ha oppnådd å bli ekskludert av N.S.

Svenskene krever mere effektive rådgjelder

for å hjelpe flyktinger fra Nord-Norge. I Kalmar har således 42 organisasjoner for politikk, idrett, yrke og idealisme gitt sin tilslutning til en henstilling til statsministeren ang. Sveriges hjelp til Norge.

I skrivelsen til statsministeren anføres organisasjonene som uttrykk for almenheten i Kalmar at det som nå gjøres ved grensen ikke er nok. Skal hjelpen bli effektiv må den gis i Norge. Den norske kystbefolkning kan evakueres på svenske skip til Sverige. Flyktingene i Narvik og omegn kan hentes med svenske jernbaner ved grensen. Dette vil støtte på vansker, men, heter det tilslutt, den tid er nå kommet da vi ikke bare kan, men også vil sette makt bak svenske krav.

Krigsfangepakker

Over 1 million 5 kg's pakker til allierte krigsfanger i Tyskland er nylig kommet til Sverige fra Amerika for viderebefordring. Pakkene inneholder matvarer og toalettsaker, således smør, tørrmelk, bacon, ost, frukt, loo sigaretter, tannpasta og barberkrem. En svensk representant skal påse at pakke ne kommer fram til Tyskland.

Svenske aviser

er ifølge en melding fra Helsingfors igjen tillatt i Finland. Dette gjelder såvel abonement som lössalg, idet den nødvendige valuta er stillet til disposisjon.

Hva skal tyskerne nå si? Som kjent har propagandaen deres forlengt isolert Finland fra den øvrige verden. "Jernteppet har senket seg over Finland" heter det så smukt!

En ny svensk krysser

skal sjøsettes den 16. desember. Den er bygget på Götaverkene og vil bli døpt "Tre Kronor", antakelig av selveste kronprinsessen.

Den franske massemorder Petiot

som er anklaget for å ha tatt livet av ca. 500 kvinner i sitt hus i Paris, påstår nå at han har vært utsatt for tortur fra Gestapo. I egenskap av medlem av motstandsbevegelsen har han bekjent angivere samtidig som han har hjulpet flyktinger til Spania. Under denne virksomhet, hevder han, har han myrdet 3 menn og kvinner med sitt "hemmelige våpen". Skal vi tro de

Parlamentsnyt

Englands politikk overfor de befridde land

var gjenstand for debatt i Underhuset fredag den 8. november. Det ble fra enkelte hold rettet kritikk mot regjeringens politikk idet en hevdet at denne understøttet de gamle regjeringer i de befridde land og nedkjempet de bevegelser som var sprunget ut fra folket. Den nåværende regjering i Grekenland ble t. o. m. betegnet som diktatorisk anlagt.

Churchill imøtegikk kritikken idet han hevdet at regjeringens politikk fulgte den demokratiske linje. Regjeringene i de befridde land er de eneste lovlike, valgt av folket på demokratisk vis, og de må utøve makten inntil valg igjen kan holdes under rolige forhold. En kan ikke finne seg i at et mindre tall nytter anledningen til med våpen i hånd å forsøke å tilvriste seg den utøvende makt. De befridde land må bygges opp igjen på et sunt demokratisk grunnlag, og det kan ikke skje ved bande eller terrarvelde. Utenriksministeren og jeg har tatt på oss et stort ansvar, og dersom vårt politikk ikke har Underhusets bifall, er vi villige til å gå. Men en ting er sikkert: Blir vi sittende, vil vi konsekvent følge den linje vi har slått inn på. Og ingen med sans for demokratisk ånd vil kunne si at vi har undertrykt folkeviljen i noe land.

Ved voteringen fikk regjeringen tillitsvotum med 279 mot 30 stemmer.

Et nytt bombesikteinstrument

har i den senere tid vært benyttet av de allierte, og det foreligger nå endel opplysninger om det. Instrumentet er uteksperimentert av britiske vitenskapsmenn under krigen, og består av en liten kasse som bygges inn i selve skroget. Dette apparat sender så ut elektriske stråler som treffer bakken, blir kastet tilbake til flyet, hvor de på en glassplate tegner et riss av landskapet under. Ved hjelp av dette instrument kan bombing foregå både i stummende mørke og i tett tåke, idet det ikke er nødvendig for flyverne å kunne se bakken. Instrumentet har med hell vært benyttet under de alliertes store nattangrep i løpet av des siste måneder.

Vi beklager

at vårt foregående nummer måtte gå ut med tildels dårlig trykk. Dette skyldtes en teknisk feil ved vårt trykkeri som den korte tid vi hadde til disposisjon ikke levnet noen sjangse til å få rettet på. Feilen er imidlertid

På Östfronten

er vinteroffensiven ennå ikke satt igang, men den kan ventes med det første.

På Vestfronten

har de allierte hatt ny framgang. På nordfløien har tyskerne forsøkt å stanse frammarsjen ved å sette store områder under vann, men de har ikke oppnådd den hensikt som varv tilsiktet, og framgangen fortsetter.

1 ste amerikanske arme har hatt framgang vest for elva Roer, og byen Schaffberg vest for Düren er erobret, samtidig som 2 landsbyer nord vest for Düren er inntatt. Allierte styrker står nå 3 km. vest for Düren.

Ved Saargemünd er det opprettet et nytt bruhode, og de allierte står nå på 9 steder på østsiden av elva Saar. 85 tyskere forsøkte å ta det nye bruodet, men det mislyktes. De stormet fram og brølte "Heil Hitler". Santlige ble slået ned.

Ved Hagenau er det vunnet nytt terreng, og frontkorrespondenter telegraferer at selve byen er inntatt. Det meldes at allierte styrker står bare 1,5 km fra Colmar, og at hele Sør-Elsass skal være rensset for fiender.

Luftkrigen

fortsetter, og byene Koblenz og Bingen ble angrepet av 500 amerikanske bombefly. & fly savnes fra dette angrep. 400 tunge amerikanske bombefly eskortert av 300 jagere angrep skiftetomter og flyplasser i Stuttgart og Duisburg, samt anlegg for framstilling av syntetisk olje utenfor Duisburg.

Fly fra hangarskip har satt 2 tyske forskyningsskip i brand og skadet 2 lektene utenfor norskekysten. Lørdag ble et forsyningsskip satt i brann, og mineleggingen av farvann ved norskekysten fortsetter.

De allierte skipstap i november er meget små, og det er senket mange fiendtlige ubåter. Nye typer av allierte ubåter er også tatt i bruk. Disse er større enn vanlige, og kan holde seg lenger under vann av gangen.

I Ungarn

fortsetter russerne sin framgang ved Balatonsjøen, og ringen om Budapest trekkes stadig tettere sammen. Et sted 12 km. nord for Budapest er erobret.

I Stillehavet

har England nå utrustet en meget kraftig flåte, og amerikanerne har inntatt Ormoc, japanernes siste havn på Leyte.

I Danmark

har tyskerne foretatt rassiar etter nedgravde våpen, og har til dette arbeide benyttet søkeapparater som vanligvis benyttes til å lete opp landminer med. Dette apparat reagerer for metall, og den danske hjemmefront har sendt ut oppfordring om at nedgraving av våpen bør finne sted på slike steder hvor det på forhånd er metall i jorden, som f. eks. ved gassledninger o. lign.

Russerne har verdens mest moderne artilleri.

Den 19. november er valgt til det russiske artilleris dag, fordi tusenvis av kanoner på denne dag innledet motoffensiven ved Stalingrad med krigens mest konsentrerte artilleriild. Siden da har artilleriet stadig vært den røde armés trumf, som kanskje har den største andel i framgangen.

Før krigen utvidet russerne fabrikkene for produksjon av granater iflg. den militære tradisjon som går tilbake til Peter den Store, hvis fremste talsmann nå er den berømte artillerieksperter Voronoff. Gjennom industrialiseringen har den russiske overkommando kunnet råde over en veldig reserve av teknisk begavede arbeidere og ingeniører. Etter industriens evakuering er produksjonen blitt øket 6-7 ganger.

Det er russerne som har virkelig gjort doktrinen om artillerioffensiven, og den røde arme kan nu etter ekspertens utsagn stille opp bortimot 500 kanoner pr. km. En av de siste nyheter er en 15 cm. kanon som er montert på chassiset av en 34 tons tank. Og mot granatene fra den har det ikke lyktes tyskerne å beskytte sine stridsvogner.

Om V-2

er det fra engelsk side gitt endel nærmere opplysninger. Selve raketten veier ca. 14 tonn, og fører med seg ca. 900 kg sprengstoff. Den har en hastighet av 4 800 km. pr. time, og når en høyde på 100 000 meter. Dens aksjonsradius er 300 km., og fra basene i Nederland over Kanalen til England bruker den 5 min

Situasjonen i Hellas.

Da vi tror det vil være av stor betydning å kjenne den politiske bakgrunn for den tragedie som nå rulles opp i Hellas, skal vi gjengi en del av doktor Arne Ording's utenrikskronikk fra London den 14/12.44.

"Kong Georg II kom til makten ved revolusjonen i 1935. Straks etter foretok general Metaxas, med kongens samtykke, et statskupp, og siden den tid hadde landet faktisk et militærdiktatur, om enn i moderert form. General Metaxas nektet å bøye seg for det italienske ultimatum i oktober 1940, og tok opp kampen. Det lyktes ham ikke bare å drive fienden ut av Hellas, men troppepene erobret også noe av Albania. Den 6. april 1941 kom imidlertid tyskerne italienerne til hjelp, og den 20. april måtte endel av troppene kapitulere. Den 26. s.m. rykket tyske tropper inn i Athen. Brittene, som var meget hardt presset på denne tid, sendte likevel, etter den greske regjeringens anmodning, hjelp. De samlede brit. tap i falne, sårede og savnede var mellom 30 og 40 tusen. Troppene ble tatt fra Nord-Afrika, og stillingen der ble svekket, slik at tyskerne kunne rykke nesten helt fram til Egypt.

Kongen og regj. kom seg unda, først til Kreta, siden til Egypt. De oppholdt seg også en tid i London, men reiste i 1943 til Kairo. I Hellas ble det innsatt en quislingregjering, og en rekke embetsmenn samarbeidet med tyskerne. Tyskernes okkupasjon førte snart med seg et fullstendig økonomisk kaos, og landet kom på hungersnødens rand. Verst var situasjonen vinteren 41-42, men den verste nød ble avhjulpet takket være humanitære hjelpeaksjoner som, med de alliertes samtykke, ble sendt fra flere land.

Inne i landet oppstod det snart motstandsgrupper som slo seg sammen til større enheter. De holdt helst til i fjellene. En av dem var ELAS som for det meste består av tidligere offiserer og soldater, en annen var ELA. Denne behersket det meste av Makedonia. Det var også et par andre grupper, men det kom aldri til noen hel sammenslutning til en motstandsbevegelse. EAM er en politisk bevegelse hvori kommunistene var mest aktive. Det var store grupper sammenstøt med tyske tropper og quislingregjeringen som opprettet en "Sikkerhetsbataljon" som skulle bekjempe motstandstroppene.

De enkelte bevegelser måtte underholde seg ved å beskatte sivilbefolkningen, og dette førte i flere tilfelle til at folk søkte beskyttelse av "Sikkerhetsbataljonen" tross for at de ikke var tyskvennlige.

Blandt de regulære greske tropper som kjempet i Egypt var det både royalister og republikanere. Dette førte i mars i år til mytteri.

Statsminister Papandreu, som under okkupasjonen hadde vist en fast, nasjonal holdning, fikk i mai i år samlet representanter for alle politiske grupper, undtatt det ytterste høyre. Det kom til en overenskomst, som gikk ut på at det skulle avholdes frie valg så snart situasjonen tillot det, og at inntil da skulle alle grupper samarbeide for å jage tyskerne ut av landet. Kongen skulle komme tilbake dersom flertallet ønsket det. I august måned ble det dannet en samlingsregjering, hvor EAM var representert med 7 av 22 medl. Den britiske overkommando sendte våpen til alle gruppene.

Transportvesenet og det administrative apparat i Grekenland er meget dårlig. Det er derfor vanskelig å gjenopprette ro og orden, og vanskelig å få fordelt forsyningene rettferdig. Relativt velstående grekere og den tidlige greske administrasjon beskyldes dessuten for å ha samarbeidet med tyskerne.

Da de regulære tropper kom tilbake til landet ble det rettet kritikk mot regjeringen fordi motstandsgruppene hevdet at de reaksjonære elementer var blitt fjernet etter mytteriet i Egypt. Regj. krevde at motstandsgruppene skulle avvepnes, men ELAS forlangte da at det samme skulle gjøres med de regulære tropper. Det kom til et kompromis, slik at ELAS skulle få beholde en brigade like stor som de regulære tropper. Men i siste øyeblikk krevde ELAS at de regulære tropper i alle tilfelle skulle avvepnes. Da dette ikke gikk igjennom, trådte EAM's representanter ut av regjeringen. Dette var den 1. des. Søndag den 3. des. i år satte de igang generalstreik, og det kom til flere sammenstøt i løpet av dagen. De britiske styrker var fåtallige, og hadde selv sagt ikke regnet med å føre kamp mot grekerne. Forsterkninger strømmer nå til.

Det er nå klart at hverken EAM eller ELAS har hatt kontroll over sin egen organisasjon. Motstandstroppene har ikke fått utløsning for sin kamplyst på gr. av at den tyske tilbaketrekning foregikk nokså stille.

De fleste innen ELAS-bevegelsen er nok kommunistisk orientert, men det er lite sansynlig at dæres politikk er utsprunget fra Moskva.

forts. neste side.

Situasjonen i Hellas (fortsettelse)

I flere andre land, f.eks. Italia, deltar kommunistene i regj. mens f. eks. sosialistene står utenfor.

Den britiske regj. politikk støtter seg på det demokratiske prinsipp, og mener at frie valg er å foretrekke framfor borgerkrig. Men de enkelte bevegelser vil nok forsøke å sikre seg størst mulig innflytelse på forhånd. Frie valg etter vesteuropeisk mål har det neppe vært i Hellas noen gang. Den gruppe som har politiet og det administrative apparat bak seg greier som regel å sikre seg et flertall. Den brit. regj. har nå satt fram forslag om å forhandle på betingelse av at motstandsgruppene alle som en avgir våpene og rømmer områdene i og omkring Athen. Det er ennå ikke kommet noe svar på dette forslag. Det er sørgelig at det skal oppstå en slik situasjon som ikke tjener noen nytte, men bare gleder tyskerne", slutter Arne Ordning.

PARLAMENTSNYT.

Churchill opplyste på forespørsel

i Underhuset den 13/12 at de britiske tap i Hellas siden landgangen og fram til slutten av november beløper seg til under 300 mann i faldne, sårede og savnede. Etter denne tid har vi ytterligere tapt 150 mann, hvorav 75 er falt. Desuten har vi tapt 8 mindre skip og 32 fly, fortsatte han.

Hva sier Dominions?

Et medlem av Underhuset spurte Churchill om Dominions var blitt spurt til råds i alle de militære og politiske spørsmål som var oppstått i Hellas. Ch. svarte at det var fysisk umulig å forelegge spørsmål som krevde hurtige og effektive avgjørelser for alle disse regjeringer. Min koloniminister har gitt meg anledning til å uttale at det ikke er kommet noen henvendelse fra koloniregjeringene som kunne tyde på at de er uenig i vår politikk.

Arbeiderleder Churchwood

uttalte at han daglig mottok bunkevis av telegrammer fra arbeidere som truet med generalstreik som protest mot den brit. regj. rolle i Hellas. Churchill svarte at han godt kunne forstå at det kom telegrammer i anledning en slik sak. Jeg har gitt Underhuset en nøyaktig redegjørelse for hendingene der nede og for vår politikk, og det er mulig at jeg senere kommer til å gi nok en orientering. Men for øyeblikket vet jeg intet å tilføye til det som er sagt.

Det polske spørsmål

ble debattert i Underhuset den 15/12. Churchill uttalte i sin åpningstale bl. a.:

"Det håp om en heldig løsning av det polske spørsmål som jeg la fram for Underhuset etter Teheran-konferansen i oktober i år, er ikke gått i oppfyllelse. Jeg er overbevist om at dersom Mik laycheck ved reisen til Moskva var utstyrt med fullmakter til å treffe avtaler med Lublin-komiteen og med den russiske regj. om grensespørsmålet som bygger på den såkalte Kerson-linjen som følger den russiske siden av Lwow, da ville den polske regjering nå stått på et sikkert grunnlag. Men man savnet den nødvendige enighet i regj. og dette førte til at Mikol. og hans tilhengere den 21/11 i år gikk ut av regj. Siden er medlemmene blitt skiftet og består nå tildels av visse personer som vi i visse henseender ikke er enige i eller har tillit til. Man kan trygt si at utsiktene til en heldig løsning av problemet er blitt mørkere etter at Mikol. trådte ut. Churchill fortsatte: Jeg vil peke på Stalin's bekræftelse på at en ønsker å se et fritt og selvstendig Polen etter krigen, og jeg mener at dette representerer Sovjets politikk. Vi sympatiserer med Polen, men vi sympatiserer også med Russland. Jeg mener at det er rett og rimelig at Russland trygger sin vestgrense, og når Polen til gjengjeld får hele Øst-Prøisen med Königsberg og Danzig, mener jeg at det burde være kompensasjon.

Vi slipper denne gang den kompliserte løsning som ble brukt etter febr. krig hvor vi opprettet den polske korridor. Nå får Polen en kystlinje på over 320 km. Dessuten er den brit. regj. enig i, og jeg tror også å kunne si, uten å vite dette sikkert, at heller ikke den amerikanske regj. vil ha noe å innvende inntil at Polen får overlatt en del av Øst-Tyskland. Polen får da områder som er langt rikere og bedre enn de som tapes. Jeg kan ikke tenke meg at det polske folk har noe å innvende mot en slik ordning. Det ville bety en flytning av noen millioner mennesker, men det skulle kunne gå, og jeg kan ikke innse at det ikke skulle være plass nok i den gjenværende del av Tyskland til de tyskere som måtte evakueres. Vi bør nemlig ikke få noen folkesammenblanding som igjen kan gi grunn til urolige mindretall.

Churchill fortsatte: En kan spørre hvorfor bare Polens territoriale spørsmål skal behandles nå, mens alle andre slike utstår til fredskonferansen. Svaret blir: Fordi det tjener ene og alene til Polens fordel. Jeg er absolutt overbevist om at det ville være det beste for det polske folk at en

Parlamentsnytt (fortsettelse)

kommer til en forståelse nå før den røde arme har rykket inn i de rikeste polske områder. Vi har aldri vaklet i vår beslutning om at Polen skal gjenreises som en fri og selvstendig stat. En ny krig ville, særlig på ideologisk grunnlag, bety undergang for menneskeheden, slik vi nå kjenner den, for kanskje århundrer framover. Derfor nå vi allerede nå forsøke å få klarlagt alle spørsmål. Vi er villige til når som helst og hvor som helst å møte sammen med overhodene for de øvrige to stormakter, men helst ønsket vi jo at et slikt møte kunne bli holdt i England. Vi håper at det skal lykkes å få istand et slikt møte snart.

Brittiske marineavdelinger

operer nå fra baser i Belgia. Dette letter i høy grad angrepene på tyske skip, idet virksomheten fra tyske E og R båter viser økende tendens. Disse har særlig lagt seg etter skip som settes inn i forsyningstjenesten til Antwerpen.

Det er ikke riktig

at tyskerne nå har stanset U-båt produksjonen, uttalte Churchill i Underhuset nylig. Tvertimot er det tegn som tyder på at produksjonen forseres, sa han. Det er gjort visse forbedringer med ekshausten og lufttilførslen, slik at U-båtene kan holde seg neddykket lenger enn før. Vi venter derfor at U-båter kan dukke opp i områder som i de tre siste år har vært utenfor deres rekkevidde, sluttet han.

På öya Levte

har amerikanerne åpnet et nytt angrep. Det meldes at ytterligere 3 japanske skip er senket.

Trist episode i Tromsø

Ifølge en Londonmelding ble en ung norsk gutt skutt i Tromsø kirke den 6. november av tyskerne. Kirken brukes som oppholdsrom for evakuerte, og han ville hindre at gatepikene tok med seg tyske soldater inn i kirken. Tyskerne drakk og tureb i kirken.

I Nordfold på strækningen mellom Narvik og Bodø

har tyskerne satt alle arbeidsføre menn på tvangsarbeide med bygging av bunkers og befestninger.

I Fauske i Salten

er russiske krigsfanger satt igang med å utbedre veiene. De bygger møteplasser og utvider svingene, slik at veiene kan klare større trafikk. Blir tyskerne nervøse?

På Saltfieldet ved Bodø

er et stort bensinlager blitt satt i brann.

I Mo i Rana

er et større lager med utstyr, klær, mat o.s.v. brendt opp. Det skal være intendanturpersonalet som har satt fyr på for å dekke over en stor manko i beholdningen.

11 tsjukkere er kommet over grensen til Sverige,

melder Dagens Nyheter. De kom fra Norge etter en meget strabasiøs tur som tok 9 døgn. Bare et par av dem hadde fått tak i ski.

I Helsingør og Ved Burneister & Wein- verkene

i Danmark er det blitt satt inn tyske vaktposter både i og utenfor fabrikkene. Hensikten er å hindre sabotasje, men så enkelt er det nok ikke. Skal noe utføres, er nok ikke de danske patriotene mindre snarte enn sine kolleger i Norge.

N.S. mannen Svendsen-Moe

ble iflg. en melding fra Stockholm skutt i Oslo på åpen gate den 13. desember. Han var leder for Frogner lag av N.S.

Politifullmektig Kjell Magnussen

ble skutt av Gestapo med assistanse av den norske angiver Kåre Torgersen i Oslo den 4-11 i år. Magnussen var ikke medlem av N.S., og Gestapo konf. for å arrestere ham. Han forsøkte å flykte, men ble skutt ned. Han ble 26 år gammel, og var politifullmektig ved Rådhusgt. Politistasjon.

Fra Moss meldes

at et mindre tysk transportskip på ca. 1 000 tonn torsdag den 14 ds. ved middagstider gikk på en mine på havna. Det oppstod en eksplosjon, og skipet sank på få minutter. Dette kan settes i forbindelse med den allierte flyvirksomhet over Oslofjorden natten i forveien.

Den norske handelsflåtes tap i 1944

utgjør 12 skip, herav er 7 krigsforlist. 28 norske sjømenn har mistet livet, derav 9 ved krigsforlis. I månedene jan, mai og oktober hadde vår handelsflåte ingen tap.

V E S T F R O N T E N .

På Roer- fronten har amerikanerne nådd fram til vestbredden av elva Roer fra Düren og nordover. Framstøt foretas i nordøstlig retning fra Eipel.

Den 3. amerikanske arme fører stadig nye styrker over elva Saar til bruhodene på begge sider av Saarlautern. Posisjonene utvides.

Mellom Saargemund og Rhinen løper fronten i retning øst-vest og det kjempes her om overgangene over Blies-elva nord-øst for Saargemund. Amerikanerne har gått over elva og opprettet et bruhode ved byen Habkirchen, hvor stillingene utbygges videre.

Lenger mot øst, i avsnittet ved Bitsch og i området nord for Selzre trekker tyskerne seg tilbake, og kampene foregår her i Sigfriedlinjens terreng.

På sør-fløien av vestfronten har tyskerne foretatt enkelte motangrep men uten resultat.

LUFT- OFFENSIVEN

fortsetter, og Tyskland har i foregående uke opplevd noen av krigens voldsomste bombardementer. På et tidspunkt var ialt 16 800 flyvere samtidig over Tyskland. De viktigste målene har vært anlegg for fremstilling av syntetisk bensin, skiftetomter, tog, flyplasser m.m. i Hannover og Osnabruck. I.G. Farbenindustri 's anlegg i Ludvigshafen har også vært et av målene, dessuten skur for E og R båter ved kysten.

Utenfor NORSKEKYSTEN

opererer til stadighet fly fra hangarskip. Ved Kråkhellesund ved innløpet til Sognefjorden ble en tysk lastebåt satt i brann.

U N G A R N

Tyngdepunktet for det russiske angrep i Ungarn er for øyeblikket området nord for Donau-kneet ovenfor Budapest, hvor Malinovskis styrker angriper i retning mot den slovakiske grense. Det viktigste brennpunkt ligger i Eipeldalen. Byene Ipoly og Szendroe er erobret. Litt lenger nord-øst fortsetter russerne framgangen på nord-ungarsk og slovakisk område, og støtter fram mot byen Kaschau (Kasice) nordvest for Miskolc og nord for Erlau har de russiske styrker hatt ny framgang, og er nådd fram til byen Szerencs. Angrepet her foregår over en 60 km. bred front.

Stadig nye styrker kastes inn i slaget om Budapest, og tyskerne innrømmer at "det hamres løs på den tyske "jernringen" og "panserringen" i feststedene. Denne "ringen" er antagelig av samme kvalitet som de ringer tyskerne tidligere har holdt om forskjellige byer, f.eks. Leningrad. Da kjenner vi resultatet. Innledningen til de avsluttende kamper om den ungarske hovedstad er ikke langt borte.

I STILLEHAVET

har amerikanerne gåtti land på Mindora, en øy i Filipinene sørvest for Luzon.

Vær på vakt!

Tyskerne har i det siste fått en voldsom respekt for våre hemmelige organisasjoner, og forsøker med alle tenkelige midler å komme disse inn på livet. En av de siste metoder er å kidnappe betydningsfulle personer som de antar har forbindelse med en eller annen organisasjon. Ofrene blir tatt med til en mørk kjeller eller lignende, og nazistene utgir seg for kommunister og forteller at de fra sin organisasjon har fått ordre om å drepe vedkommende fordi han tildels har handlet mot deres organisasjon. Ofret fremholder da gjerne at det må bero på en misforståelse, og for å bevise dette oppgir han gjerne noen kontaktpunkter i sin egen organisasjon. "Kommunistene" forsvinner så, idet de hevder at de først skal undersøke saken nærmere. Straks etter kommer imidlertid Gestapo og henter både ofret og de kontaktpunkter som er oppgitt. Det er gjerne hjemvendte frontkjempere som får dette ærefulle Judas-opdrag.

A LT ILLEGALT MATERIALE

1) må oppbevares slik at du kan ta imot en tysk husundersøkelse på et hvilket som helst tidspunkt. Vær daglig forberedt på at nettopp du er i faresonen, og innrett deg etter det. Rydd opp i dine papirer idag! Brenn det som ikke er absolutt nødvendig, og gjem det øvrige forsvarlig. Fordi om du hittil har hatt hell med deg i det illegale arbeide, må ikke det friste deg til likegyldighet eller dumdrighet.

Husk du har også ansvar for de personer du står i forbindelse med

----- V V V V V -----

Til
n o r d m e n n
i fangenskap.

Landet som du reiste fra
det ligger der og venter.
Med fjellet kledd i snø
og is i skar og skrenter.
Sus fra skog
og brus fra elv
som du i tanken hører,
dem ber vi om
at de til deg
en hilsen fra oss fører.

Vi vet at der du sitter
ser du for deg i ditt indre
en jul i norske hjem
hvor julestjerner tindre.
Vi ville synge deg
ønske deg, hjem om vi kunne,
gi deg en jul mellom norske flagg.
Grantrær så dryssende, lubne og fulle
de står og venter på deg idag.

Et ønske om kraft
et ønske om mot
vi sender deg fra landet du tvungent forlot
og håper at troen
på landet ditt brænder,
trots alt som er hendt,
trots alt det som hender.
En inderlig bønn vil vi be, kjære venn:
Gud gi at vi snart skal få se deg igjen!

- o - 0 - o -

Vi senker våre faner.

Igjen har et sorgens budskap nådd oss, et budskap som har skapt en dyster stemning i mange hjem. Gjennom Norges Røde Kors er det kommet melding om at studentene Lars Horn og Lørsgaard har mistet livet i tysk fangenskap. Lars Horn var fra Moss, studerte medisin og ble et år i tysk fangenskap.

For hver gang vi mottar slike triste budskap blir sorgen og fortvilelsen større og større. Det meningsløse i krigens redsler kommer oss likesom nærmere inn på livet, og vi følger dens hårde lov.

Midt i all sorgen stiger dog et rop mot himmelen. Barbariet må stoppes! Hvor lenge skal de tyske volds menn øve udåd over våre uskyldige landsmenn.

Uforskyldt og uten noen fornuftig grunn ble studentene drevet som slaver til fangenskap i Tyskland. Tyskernes gamle taktikk om at de skulle ha noen offer, uansett om de hadde gjort seg skyldig i noe eller ei, ble her håndhevet til sin ytterste konsekvens. Uten grunn har de tyske bødler myrdet utallige gode nordmenn. Dette er overlagt drap.

Hvem er så de ansvarlige?

Er det de tyske og norske nazister som rottet seg sammen og planla overgrepet mot Universitetet i Oslo? Er det den embetsmann i Reichskommissariatet som sendte følgende telegram til Stavarn: "Niemand entlassen". Er det de tyske myndigheter som avslo tilbudet fra Schweiz om å la studentene interneres der til krigens slutt, da en tidlig ble oppmerksom på at de var i livsfare da det området hvor de ble holdt innesperret på lå i kampsonen?

Alla disse med sine håndlangere står ansvarlig for våre landsmenns liv og helbred, og de vil måtte regne med å svare for hver eneste handling.

(forts. neste side.)

VESTFRONTEN.

På Roer- fronten har amerikanerne nådd fram til vestbredden av elva Roer fra Duren og nordover. Framstøt foretas i nordøstlig retning fra Eipel.

Den 3. amerikanske arme fører stadig nye styrker over elva Saar til bruhodene på begge sider av Saarlautern. Posisjonene utvides.

Mellom Saargemund og Rhinen løper fronten i retning øst-vest og det kjempes her om overgangene over Blies-elva nord-øst for Saargemund. Amerikanerne har gått over elva og opprettet et bruhode ved byen Habkirchen, hvor stillingene utbygges videre.

Lenger mot øst, i avsnittet ved Bitsch og i området nord for Selzre trekker tyskerne seg tilbake, og kampene foregår her i Sigfriedlinjens terreng.

På sør-fløien av vestfronten har tyskerne foretatt enkelte motangrep men uten resultat.

LUFT- OFFENSIVEN

fortsetter, og Tyskland har i foregående uke opplevd noen av krigens voldsomste bombardementer. På et tidspunkt var ialt 16 800 flyvere samtidig over Tyskland. De viktigste målene har vært anlegg for fremstilling av syntetisk bensin, skiftetomter, tog, flyplasser m.m. i Hannover og Osnabruck. I.G. Farbenindustri 's anlegg i Ludvigshafen har også vært et av målene, dessuten skur for E og R båter ved kysten.

Utenfor NORSKEKYSTEN

opererer til stadighet fly fra hangarskip. Ved Kråkhellesund ved innløpet til Sognefjorden ble en tysk lastebåt satt i brann.

UNGARN

Tyngdepunktet for det russiske angrep i Ungarn er for øyeblikket området nord for Donau-kneet ovenfor Budapest, hvor Malinovskis styrker angriper i retning mot den slovakiske grense. Det viktigste brennpunkt ligger i Eipeldalen. Byene Ipoly og Szendroe er erobret. Litt lenger nord-øst fortsetter russerne framgangen på nord-ungarsk og slovakisk område, og støtter fram mot byen Kaschna (Kasice). Nordvest for Miskole og nord for Erlau har de russiske styrker hatt ny framgang, og er nådd fram til byen Szorenc. Angrepet her foregår over en 60 km. bred front.

Stadig nye styrker kastes inn i slaget om Budapest, og tyskerne innrømmer at "det hamres løs på den tyske "jernringen" og "panserringen" i feststedene. Denne "ringen" er antagelig av samme kvalitet som de ringer tyskerne tidligere har holdt om forskjellige byer, f.eks. Leningrad. Da kjenner vi resultatet. Innledningen til de avsluttende kamper om den ungarske hovedstad er ikke langt borte.

I STILLEHAVET

har amerikanerne gåtti land på Mindora, en øy i Filipinene sørvest for Luzon.

Vær på vakt!

Tyskerne har i det siste fått en voldsom respekt for våre hemmelige organisasjoner, og forsøker med alle tenkelige midler å komme disse inn på livet. En av de siste metoder er å kidnappe betydningsfulle personer som de antar har forbindelse med en eller annen organisasjon. Ofrene blir tatt med til en mørk kjeller eller lignende, og nazistene utgir seg for kommunister og forteller at de fra sin organisasjon har fått ordre om å drepe vedkommende fordi han tildels har handlet mot deres organisasjon. Ofret fremholder da gjerne at det må bero på en misforståelse, og for å bevise dette oppgir han gjerne noen kontaktpunkter i sin egen organisasjon. "Kommunistene" forsvinner så, idet de hevder at de først skal undersøke saken nærmere. Straks etter kommer imidlertid Gestapo og henter både ofret og de kontaktpunkter som er oppgitt. Det er gjerne hjemvendte frontkjempere som får dette ærefulle Judas-opdrag.

A LT ILLEGALT MATERIALE

nå oppbevares slik at du kan ta imot en tysk husundersøkelse på et hvilket som helst tidspunkt. Vær daglig forberedt på at nettopp du er i faresonen, og innrett deg etter det. Rydd opp i dine papirer idag! Brenn det som ikke er apsolutt nødvendig, og gjem det øvrige forsvarlig. Fordi om du hittil har hatt hell med deg i det illegale arbeide, nå ikkå det friste deg til likegyldighet eller dumdristighet.

Husk du har også ansvar for de personer du står i forbindelse med

----- V V V V V V -----

JULENUMMER. -

- 21. des. 1944. -

JULENUMMER.

Til
n o r d m e n n
i fangenskap.

Landet som du reiste fra
det ligger der og venter.
Med fjellet kledd i snø
og is i skar og skrenter.
Sus fra skog
og brus fra elv
som du i tanken hører,
dem ber vi om
at de til deg
en hilsen fra oss fører.

Vi vet at der du sitter
ser du for deg i ditt indre
en jul i norske hjem
hvor julestjerner tindre.
Vi ville synge deg
ønske deg, hjem om vi kunne,
gi deg en jul mellom norske flagg.
Grantrer så dryssende, lubne og fulle
de står og venter på deg idag.

Et ønske om kraft
et ønske om mot
vi sender deg fra landet du tvungent forlot
og håper at troen
på landet ditt brender,
trots alt som er hendt,
trots alt det som hender.
En inderlig bønn vil vi be, kjære venn:
Gud gi at vi snart skal få se deg igjen!

- o - 0 - o -

Vi sonker våre fæner.

Igjen har et sorgens budskap nådd oss, et budskap som har skapt en dyster stemning i mange hjem. Gjennom Norges Røde Kors er det kommet melding om at studentene Lars Horn og Lørsgaard har mistet livet i tysk fangenskap. Lars Horn var fra Moss, studerte medisin og ble et år i tysk fangenskap.

For hver gang vi mottar slike triste budskap blir sorgen og fortvilelsen større og større. Det meningsløse i krigens redsler kommer oss likesom nærmere inn på livet, og vi følger dens hårde lov.

Midt i all sorgen stiger dog et rop mot himmelen. Barbariet må stoppes! Hvor lenge skal de tyske volds menn øve udåd over våre uskyldige landsmenn.

Uforskyldt og uten noen fornuftig grunn ble studentene drevet som slaver til fangenskap i Tyskland. Tyskernes gamle taktikk om at de skulle ha noen offer, uansett om de hadde gjort seg skyldig i noe eller ei, ble her håndhevet til sin ytterste konsekvens. Uten grunn har de tyske bødler myrdet utallige gode nordmenn. Dette er overlagt drap.

Hvem er så de ansvarlige?

Er det de tyske og norske nazister som rottet seg sammen og planla overgrepet mot Universitetet i Oslo? Er det den embetsmann i Reichskommissariatet som sendte følgende telegram til Stavarn: "Niemand entlassen". Er det de tyske myndigheter som avslø tilbudet fra Schweiz om å la studentene interneres der til krigens slutt, da en tidlig ble oppmerksom på at de var i livsfare da det området hvor de ble holdt innesperret på lå i kampsonen?

Alla disse med sine håndlangere står ansvarlig for våre landsmenns liv og helbred, og de vil måtte regne med å svare for hver eneste handling.

(forts. neste side.)

Vi anklager dem. Dette er et rettferdig krav som stiger opp fra det norske folk, og folket vil nok selv overvåke at rettfordigheten skjer fyldest. Vi følger idag med de hårdt rammede familier. Men de pårørende kan være forvisset om at de ikke har ofret sine sønner forgjeves. Deres bortgang vil mane dem som er igjen til fortsatt kamp for å verne de evige verdier som vi har fått i arv fra våre fedre. Vi vil kjempe til vi har vunnet igjen det tapte terreng. Den dag er ikke langt unna da lov og rett igjen settes i høysetet i Norge, og respekten for liv, helse og eiendom er gjenopprettet.

Vi står foran julen 1944. Det blir for mange ingen jul i vanlig forstand idet det vil være tomme plasser ved julebordet. Og selve julebordet er jo heller ikke det gamle. Mange vil lide savn, og det er da vår oppgave å søke lindre disse mest mulig. Hvis du derfor har en liten godbit å avse, så husk på alle de som er vanskelig stillet på grunn av krigen. Mange har ikke lenge sine forsørgere som kan skaffe dem noe. Og selv ber de ingen. De sulter heller i stillhet. La oss forsøke å gjøre julen 1944 til en høytid som den har krav på å være, en forsonings høytid for store og små, en høytid hvor solen vil skinne til tross for mørke skyer som driver over verdenshimmelen.

Dette er vårt siste nummer før jul, og vi vil ved denne anledning minnes alle dem som må feire julen langt borte fra sine kjære.

Vi minnes alle dem som tilbringer julen i skyggen av de tyske fongsels-gittere.

Vi minnes alle dem som med våpen i hånd i fremmede land står beredt til å slå det avgjørende slag for Norges frihet.

Vi minnes alle de nordmenn som må feire julen på skauen for å undgå Gestapos klør.

Vi er sikker på at tankene julaften vil strømme over alle landegrensener og møtes i et felles inderlig ønske: måtte den sjette krigsjul bli den siste slik at vi julen 1945 kan feire virkelig jul med fred på jorden og fred i sinnene.

Vi lyser fred over de gode nordmenns minne som er falt for Norges frihet og vi senker våre faner.

Fra en ung norsk patriot, en av de mange ukjente frihetskjemper, har vi mottatt dette dikt, hvor han på sin egen måte gir uttrykk for de følelser som rører seg i mange norske sinn idag: Mørketiden er forbi! Vi passerer vintersolhverv, 23. desember, og går mot lysere tider i dobbelt betydning.

Det er solhverv over landet,
lysglimt spiller over vannet
speiler seg med gjenglans i de norske sinn.
Det er frihets lys som blinker,
det er seirens lys som vinker
glitrende i flagg som smeller friskt i vind.

Det er solhverv over sinnet
hos den norske mann og kvinne
for de vet at landet snart er frelst og fritt.
Solen er i stadig emning
setter oss i vårlig stemning
lyser over landet som igjen blir ditt og mitt.

Alle krefter som vi eier
settes inn for Norges seier.
Solhverv skal det bli, om ofret enn blir tungt.
Alt hva vi har tålt og lidd,
alle kamper vi har stridd
skal gi plass for det som kommer: Norge fritt og ungt!

- o - o - o -

Vi nytter anledningen til å takke våre lesere og medarbeidere for utvist interesse og vel utført arbeid. Vårt arbeid vil fortsette etter samme linjer som hittil, og det er vårt håp at også denne lille avis har sin betydning i frigjørings store sak.

Vi ønsker alle våre lesere og medarbeidere en riktig god jul!
Vi kommer igjen!

vvvvvvvvvv.

Hva venter det nazistene etter krigen ?

Dette er et av de problemer som en ofte hører omdiskutert her hjemme, og det er også et meget viktig spørsmål. Den norske regjering i London har der for tidlig begynt å utarbeide retningslinjer for det rettslige oppgjør etter krigen. Vi skal gi en kortfattet oversikt over de viktigste bestemmelser :

I oktober 1941 ble det gitt provisoriske forordninger om tillegg til krigslovene og til den alminnelige straffelov. For brudd på den militære straffelov kan det selv etter krigens slutt idømmes og eksekveres dødsstraff. Denne straff kan også idømmes istedet for livsvarig fengsel for forbrytelser mot statens sikkerhet og selvstendighet. Tvangsarbeide kan idømmes istedenfor fengsel.

I januar 1942 ble det utstedt en forordning som et tillegg til den alm. straffelovs kapitel om forbrytelser mot sedeligheten, samt brudd på loven om forbytelse mot den personlige frihet, eller mot liv, kropp og helse. Forordningen tar sikte på de tyskere og quislinger som under okkupasjonen har misbrukt sin makt og utøvet grov mishandling, tilføyset kroppsskader eller begått drap på nordmenn. I slike tilfelle er det anledning til å idømme dødsstraff, mens det etter straffeloven bare kunne idømmes livsvarig fengsel.

En annen kgl. forordning av 22. jan samme år er av stor betydning. Den bestemmer at den som søker, opprettholder eller samtykker i medlemskap i N.S., nazistisk hird eller annen organisasjon som har gitt fienden bistand, eller medvirker hertil, skal straffes med for alltid, eller for et bestemt antall år, å fradømmes "almen tillit". Dette fører med seg at den dømte mister stemmeretten i offentlige anliggender og retten til å tjenestgjøre i rikets krigsmakt. Den som idømmes denne straff får heller ikke inneha offentlig stilling. Videre får han ikke inneha sjefsstilling eller lønnet eller ulønnet tillitsverv i sammenlutninger, foreninger, banker eller lign. Som tilleggsstraff for medlemskap i N.S. kan det idømmes bøter på opptil 1 million kroner.

I januar 1941 sendte den norske regjering i London ut en kunngjøring der den mente om at konfiskering av privat eiendom og overtagelse av konfiskerte eiendeler var ulovlig uten etter lov og dom.

I juli 1941 ble det utferdiget en forordning om revisjon av alle juridiske avgjørelser og administrative dekret som er utferdiget under okkupasjonen. En forordning av oktober samme år er rettet mot tyske oppkjøp av aksjer i norske industriforetagender.

I oktober 1942 slo en fast at ingen nordmann skal lide tap fordi han på grund av krigsforholdene ikke har kunnet vareta sine interesser. Disse forordninger ble ytterligere utvidet i desember 1942. Ulovlige konfiskeringer ble der stillet likt med tyveri eller ran, og det ble gitt en frist på 6-seks måneder etter våpenstilstanden der det skal finnes en mulighet for å kreve forandring av formuestransaksjoner som er foretatt i Norge under okkupasjonen.

Som en ser har vår straffelov undergått en vesentlig forandring for å tilpasse seg de forhold som vil oppstå etter krigen. Den 9. april 1940 hadde vi en straffelov som helt igjennom var gjennomsyret av det demokratiske prinsipp med respekt for frihet, liv og eiendom. De nye lovendringer som den kgl. regjering i London har funnet det påkrevet å gjennomføre, innebærer imidlertid ikke noe brudd på dette prinsipp.

Alle frihetselskende nordmenn såvel her hjemme som ute, er enige om at vi etter krigen skal fortsette den demokratiske linje som vi hadde slått inn på. Det er mulig at vårt demokrati bød på visse svakheter. Men det blir da vår oppgave å forsøke å utvikle det demokratiske prinsipp videre så det kan tjene sitt formål.

Et ledd i dette er de lovendringer som er nevnt foran. De viser at demokratiet også har den smidighet som det så ofte har blitt beskyldt for å mangle.

Den ledende læresetning i denne forbindelse må imidlertid være at vi etter krigen må strebe etter å foreta et rettslig oppgjør som er det norske, demokratiske, rettssamfunn verdig.

Hirdens bedriftsvern

er blitt quislingenes store skrekk, da den oppfattes (noe som den jo også er) som en kamuflert form for mobilisering, og kamplysten er ikke stor f. t. i naziflokken. Men det er jo den utvei å nekte, men med det kjennskap de selv har til sin egen form for rettshåndhevelse frister det ikke mange. De står i tilfelle ved siste korsvei !

Situasjonen i Hellas

er fortsatt spendt. Det er nå kommet svar fra Eljas-gruppen på de britiske betingelser for våpenhvile. Som kjent forlangte general Scobie at Eljas skulle trekke sine tropper vekk fra området omkring Athen, og videre at de tropper som befandt seg i byen skulle avvepnes. Eljas har svart at de er villige til å trekke troppene vekk fra nevnte område, men forlanger samtidig at regjeringens såkalte berg-brigade også skal avvepnes. Gen. Scobie har sendt et nytt svar hvor han peker på at det ennå ikke er kommet noe svar på kravet om at troppene i Athen skal utlevere våpnene. Så snart denne dotingelse er oppfylt vil også berg-brigaden bli trukket tilbake til sine kvarterer, slutter han.

I mellomtiden fortsetter kampene. Det er fra begge sider satt inn artilleri i striden. Gen. Scobin sendte 20/12 ut en melding om at alle disponible midler nå ville bli brukt. Det brit. flyvåpens hovedkvarter i Grekenland var omringet av 600 Eljas-tropper, og har etter de siste meldinger måtte overgi seg. Brit. forsterkninger er på vei. Det meldes at veien fra Athen til Pireus er nå ryddet av brit.

Korrespondenter melder at kampene hittil har vært av forholdsvis lite format, men dersom det ikke snart kommer til en ordning, vil de utvilsomt tilta i styrke og kreve store ofre på begge sider.

Erkebiskopen av Athen

er foreslått som regent, og har sagt seg villig til å motta hvervet. Statsminister Papandreu sendte den 19/12 et telegram til kong Georg med anmodning om å godkjenne regentskapet.

Erkebiskopen er meget populær på grunn av sin faste holdning under den tyske okkupasjon. Men forslaget har likevel vakt uenighet. Republikanerne godtar stort sett en slik ordning, idet de da får en slags garanti for at kongen ikke kommer tilbake før en folkeavstemning eventuelt ber ham om det. Royalistene derimot opponerer sterkt. Det er også tvilsomt om kongen vil godkjenne forslaget, som også skal ha vakt splittelse innen regj. og Eljas.

Russlands territoriale krav til Polen.

omfatter områder i Sør og øst som begrenses av den såkalte Curzon-linje. Disse områder ble tilkjent Polen ved freden i 1921. Russland var på det tidspunkt relativt svakt.

Russland gjør krav på disse områder med to begrunnelser. For det første er befolkningen der vesentlig russisk, og for det andre vil Russland trygge sin vestgrense mot nye angrep fra Tyskland.

Befolkningen består for det meste av hvit-russiske bønder. Det polske mindretall utgjør mellom 1/3 og 1/4 av befolkningen og består for en vesentlig grad av godseiere og tjenestemenn.

Den amerik. utenriksminister Stetinius

har gitt uttrykk for U.S.A.s stilling til det polske spørsmål. Det heter i erklæringen bl. annet at U.S.A. forutsetter et sterkt og uavhengig Polen etter krigen, videre at grensespørsmålet helst bør utstå til fredskonferansen men at dette ikke bør være til hinder for en snarligere avgjørelse, som kanskje er å foretrekke fra Polens synspunkt. I prinsipp er U.S.A. enig i Ost-prøysens innlemming, og vil heller ikke ha noe å innvende mot at noen områder av Ost-Tyskland også overtas av Polen. I samsvar med sine tradisjoner vil imidlertid U.S.A. ikke gi noen garantier for fremtidige grenser.

De amerikanske tap

på vestfronten siden invasjonens oppgis offisielt til 258 000 mann. Herav er ca. 70 000 faldne og savnede.

Innenriksdepartementets utenrikspolitiske avdeling

er nå blitt omordnet og kalle ministerpresidentens utenriks.pol. avd. Konsul Stören, quislingenes eneste ambassadør er nylig reist til Berlin.

Den nederlandske sendemann i Sverige

har overtatt det første av de 50 lokomotiver som Sverige skal bygge for Nederland.

2 eskvadroner franske fly

opererer nå fra baser i Syd-Frankrike, og har allerede vært i virksomhet over Nord-Italia.

vvvvvvv

Skal Falkenhorst sjaltes ut?

Det har i den senere tid gått et forlydende om at gen.oberst von Falkenhorst skal trekkes tilbake og erstattes med Finnlandsgeneralen Redulic. Disse rykter bekreftes nå fra velinformert norsk hold. Samtidig meldes at tyskerne holder på å forberede flytningen av sitt hovedkvarter i Norge fra Oslo til Lillehammer, hvor det i den senere tid er foretatt omfattende rekvisisjoner av husrom. Russiske krigsfanger er satt inn i arbeid med å strekke kabler og utbygge sambandslinjene så de kan oppfylle de store krav som settes til et hovedkvarter. Grunnen til at Lillehammer er valgt, kommer vel av byens gode forbindelse med både Trøndelag, Vestlandet og Ostlandet. Dessuten er det en lang innflyvning å nå Lillehammer, og den vil også bli lettere å beskytte mot sabotasje og illegal virksomhet. Det har blitt for hett for de tyske herrer i Oslo, hvor det smeller så og si hver natt, og viktige militære lager ødelogges.

Følgene av at gen. Rendulic overtar vil sikkert bli at terrorren skjerpes. Han har en SS divisjon under kommando, og er kjent for sin virksomhet i Nord-Norge under tvangsevakueringen.

Lederskiftet vil også kunne få følger for Terboven, idet Rendulic neppe vil dele makten med noen. Om Terboven meldes forøvrig at han nesten helt har oppgitt sin residens på Skaugum, og oppholder seg der svært sjelden. Han er for det meste i sin villa på Vestkanten, hvor han er under beskyttelse av SS forlegningen på Frogner.

De prester som er forvist til Lillehammer

skal etter en svensk pressenelding fra Oslo overføres til Holgöya i Mjösa for å isoleres bedre. Dette kan også settes i forb. med at tyskerne skal flytte sitt hovedkvarter til Lillehammer.

Fylkesføreren i Opland sammenkalte forleden biskopene Hille, Skagestad og Maroni, og truet med at de skulle sendes til Nord-Norge. Dette skulle de imidlertid få slippe hvis de var villige til å underskrive en erklæring om at de ikke ønsket å komme nærmere de områder som var besatt av bolsjevikene. Dette nektet de, og det ser ut til at myndighetene har latt saken falle.

I Trøndelag viser tyskerne tegn på stor nervøsitet.

og gjør forberedelser som tyder på at de venter noe vil komme til å skje på de kanter. Luftvernet er forsterket, og i Trondheim foretas til stadighet passkontroll og også pakker undersøkes, særlig om kveldene. I Norddalen er det sendt ut en kunnngjøring om at alle som viser seg ute etter kl. 22.00 vil bli skutt på, og mørkleggingsbestemmelsene er betydelig skjerpet. I Nansos ble det gjort forsøk på å evakuere alle over 70 år, men denne planen falt fullstendig i fisk.

Kullproduksjonen i Belgia

er nå i full gang igjen, og viser meget interessante tall. Det produseres nå 1 mill. tonn om måneden, og dette er 3 ganger så meget som under den tyske okkupasjon. Før krigen var produksjonen oppe i 2. mill. tonn pr. mnd.

Angiveren Ivar Grande har møtt sin skjebne

etter hva det meldes fra Stockholm. Han var en av de mest beryktede angivere i Trondheim, og ble 35 år gammel. Nærmere enkeltheter om hans død foreligger ennå ikke, men til gjengjeld er hans virksomhet bedre kjent. Rattene forlater det synkende skip.

Brødrene Hebler er forsvunnet. De var født av tyske foreldre, men oppvokst i Norge, og har vært Gestapos håndlangere i Fredrikstad. Thor Hegebretsen, overkonstabel i Sarsberg og tidligere frontkjemper på norsk forsvunnet.

De 2 direktørene for Messerschmidt-fabrikkene

i Tyskland er arrestert av de tyske grenseposter ved den schweisiske grense. De søkte begge om oppholdstillatelse i Schweiz, men dette ble avslått da deres liv ikke var truet. De hevder fremdeles å være enige med nazistene, men frykter det verste da nazismen snart bryter sammen, og ville derfor bringe seg i sikkerhet.

Det er innført portforbud i Farsund

og lokalavisen melder at det skal utstedes særskilte legitimasjonskort fra rtskommandantur, og at overtredelser vil bli hårdt straffet.

Marsjall Stalin fylder 65 år idag den 21. desember 1944.

K R I G E N S   G A N G

V E S T F R O N T E N

Det er tyskernes nye mot-offensiv på Vestfronten som for øyeblikket tiltrekker seg den største oppmerksomhet, og vi skal gi en kort redegjørelse på grundlag av de sparsomme meldinger som foreligger.

Offensiven ble satt igang lørdag morgen klokken 5.30 etter kraftig artilleriforbereidelse og innsats av sterke tyske flystyrker. Ingen av partene sender ut offisielle meldinger om kampenes forløp, men enkelte ting har allikevel sivet ut. Offensives bredde anslås til ca. 80 km., og den strekke seg fra Hohes-Venn nord for almedy til Trier.

Etter at offensiven nå går inn i det sjette døgn kan en fastslå at tyskerne i løpet av denne tiden har hatt betraktelig framgang og har foretatt enkelte gjennombrudd. De er rykket inn over grensene til Belgia og Luxemburg, og den Belgisk-Luxemburgske grense er overskredet på 4 steder. De allierte styrker som står i de områder som tyskerne har strømmet inn over er på ingen måte tilintetgjort, idet tyskerne har brukt den kjente taktikk å gå utenom de befestede steder. Etter at det første overraskelsesmoment nå er over, har de allierte satt igang med motangrep, og tiltross for dårlige forhold, har allierte flystyrker foretatt en rekke angrep. Den tyske framrykking i Belgia er således betraktelig bremset, og på enkelte steder er tyskerne slått tilbake mens de på andre steder er rykket videre fram. Etter andre steder er det stoppet opp. Det har hele tiden ligget en tett tåke over kamponrådet, og dette har hemmet forsvaret.

En alliert stabsoffiser skal ha uttalt at den tyske offensiv på ingen måte kan avgjøre krigen til Tysklands fordel, men den kan i høiden forhale avgjørelsen noe. På den annen side kan den bety et raskere nederlag for Tyskland, som nå kryper ut av sitt rede. Ved starten av offensiven sendte også den tyske øverstbefalende von Rundstedt ut en dagsbefaling til troppene der han sa at det nå var et enten eller for Tyskland; og at det ville bli krevet overmenneskelige anstrengelser av soldatene.

Høydepunktet i utviklingen er nok enda ikke nådd, men den allierte hærledelse ser fremtiden tillitsfullt i møte, og det er ingen grund til engstelse.

I området ved Pfalz på den sørlige del av Vestfronten pågår det harde strider, og tyngdepunktet ligger mellom Weissenburg og Rhinen.

Nordvest for Weissenburg rykker avdelinger av den 7. amerikanske arme gjennom Dienwald, som er et skogterreng. Amerikanerne nytter her spisialkonstruerte panservogner. Der er bl. a. forsynt med plogjern og skovler til å bryte ned motstand fra panserhindringer. En annen type er de såkalte "Sag-tanks" som benyttes til å brøyte vei gjennom tett skog.

I U N G A R N

pågår det fremdeles voldsomme kamper. Det er foreløpig forholdsvis stille rundt Budapest, men store kamper pågår fra det østlige Slovakia til den ungarsk-slovakiske grense nord for Vac ved det store Donaukneet. Fronten her har en bredde på ca. 200 km. Russerne angriper her i flere retninger, og forsøker bl. a. å oppnå forbindelse med de styrker som tykker vestover fra avsnittet ved Miskolc. Angrep rettes også mot Kaschau (Kosice).

Det har vært en liten kamppause på avsnittet mellom Balatonsjøen og Drava, men forsterkninger er ført fram, så en venter nye framstøt med det første.

I T A L I A

fortsetter framrykkingen nord for Maenza.

V i a d v a r a r

I sine bestrebelse for å komme våre hemmelige organisasjoner til livs er tyskerne oppfinnsomme. I den senere tid har mange tyske soldater enkeltvis begitt seg på vandring i våre landdistrikter. De utgir seg for desertører, og forsøker med dette å få mat og husly og å komme i forbindelse med norske ungdommer som befinner seg på skauen. Enkelte av disse tyskere er kommet våre organisasjoner alt for nær innpå livet, og vi gir derfor en inntrengende advarsel. Hver tysker nå avvises.

V I K O M M E R I G J E N

P R O L O G

Det nærmer seg det sjette år og trøstesløse dager går, - stillheten i skogen, fra fjellet til de ytre skjær, i byen og bak plogen, på verksted og i fiskevær, de lytter hvor de står.

Det når oss stemmer fra vårt hjem "Vi holder ut. For aldri vil vi føye oss og ingen makt kan bøye oss selv ikke tyngste høden. Vel-der er dem som holder ut selv like inn i døden.

Det drønner langveisfra i øst av torden over land. Det samler seg til storm i vest, og uro går fra mann til mann når skal det bli. Vi ber at det må hende nu, det varer ganske lenge nu, og der er ikke megen tid.

Vi venter hjemme alle mann og ute gjør de alt de kan og legger ryggen til. Vi er nå ikke flere og Norges framtid står på spill. Og alle vi-hva gjør vi nu kan noen si, kan jeg, kan du, vi maktet ikke mere

Hvis ikke, ta det taket nu. Av nordmenn er vi altfor få, men der er alltid menn blant oss: de menn som slåss, de menn som gir, de menn som ikke uteblir når det er fare ved å gå og liten takk å få.

o o o

Statsminister Johan Nygaardsvold

holdt 2. juledag følgende tale til det norske folk: Jeg hadde trodd at jeg hadde sluppet å sende en julehilsen herfra i år, men krigen har trukket i langdrag, og vi er midt i en ny krigsvinter, med mindre mat og serdeles vanskelig forhold. En liten glede har vi dog i år. Det norske flagg vaier igjen på norsk jord. En liten del av Norge har fått friheten tilbake, og tyskerne er på tilbaketog. Men denne glæden er dessverre blandet med sorg og smerte over tragedien i Nord-Norge. Tyskerne dreper og plyndrer. Slikt er ikke krig. Det er en nøye planlagt forbrytelse som må straffes deretter, og de skal betale dyrt for hva de gjør. Hver eneste tysk offiser og soldat må stå til regnskap for sine handlinger, og hver enkelt må straffes i forhold til den forbrytelse han har begått. Jeg sender en serlig hilsen til våre landsmenn i nord som har fått en dyrekjøpt frihet. Gjennom generasjoners umenneskelige slit var livet gjort levelig tiltross for en ugjestmild natur og et stormfullt hav. Ed sitt mosisommelige slit har disse folkene gjort et stort løft for å bygge landet. Og nu forsøker die Deutsche "ehrmacht" å tilintetgjøre landsdelen. Men dette vil ikke lykkes. For det er noe som de ikke greier å tilintetgjøre, og det er livsviljen; det ukuelige livsmotet hos det nord-norske folket. Det har greid harde tider før. Men de trenger hjelp utenfra, for de mangler mat, klær, medisiner og redskap. Men verst er det kanskje med husrom. Tyskerne brendte også alle lagre av bygningsmaterialer

forts. neste side.

På g. a. de store avstander og de store ødeleggelser er det vanskelig å skaffe effektiv hjelp straks. Det er også vanskelig å skaffe passende skip på kort varsel, idet intet skip ligger ledig i havner idag. Men vårt forsyningsdepartement er godt forberedt, og hverken tyskere eller norske landforedere makter å knuse kjærligheten til den norske jord. Vanskeligheter er til for å overvinnes, og regj. vil intet la stå uprøvet, og sendinger med mat, klær og medisiner er allerede ankommet.

Nord-Norge skal bygges opp igjen, og dette arbeidet skal danne grunnlaget for en varig bedring av livsvilkårene i innmark.

Tyskerne er på videre tilbaketog i Nord-Norge, og det er mulig at de akter å svi av enda større områder. De forsøker å få med seg sine tropper og sitt materiell som de så sårt trenger på andre fronter. Hver tysk soldat som undslipper sørover bidrar således til forlenge krigen. Hver bru og brygge, hver bygd og grenå som blir ødelagt betyr en varig byrde for det norske folk, og det må gjøres det som er mulig for å sinke transporten. Jeg henviser i denne forbindelse til den forholdsrodre som for en tid siden ble sen ut av forsvarssjefen H. A. K. Kronprins Olav.

Hver enkelt innsats teller med.

Dere der hjemme kan spørre: Hvorfor kommer det ikke et angrep fra vest som avskjærer tyskernes forbindelseslinjer i Norge? Til dette vil jeg svare: Vi selv er ikke sterke nok til å foreta et slikt angrep med utelukkende norske styrker. Vi trenger hjelp fra de allierte, og det er den alliertes overkommandos sak å avgjøre hvor de skal tilføye fienden sine slag. Men jeg kan forsikre om at vi har fremholdt overfor militærledelsen hvilke fordeler det knytter seg til en slik avskjæring av de tyske retrettlinjer. Men om, og eventuelt når det skal skje vet jeg ikke, og jeg kjenner ikke til de planer militærledelsen sitter inne med.

Jeg forstår at dere hjemme kan bli utålmodige. 4,5 år er lenge å vente. Men alle krefter vil bli satt inn i den avgjørende slutfase. Det norske folks innsats har skapt beundring, men vi har dessverre hatt flere ofre, både hjemme og ute. Kampen om havens frihet har flere tusen sjøfolk gitt sitt liv, og ved siden av disse står de galne fra hjemmefronten. Det har vært dyre tap. Men i den tiden som kommer må vi regne med at kampen blir enda mere intens, og vi må være beredt til å ta del i de ofre som situasjonen krever.

Tyskerne har sine planer ferdig om å ødelegge enda mere av Norge. Det gjelder da å svekke deres krigsinnsats, og linjene her er klare: Ingen må hjelpe tyskerne med arbeid eller lign. En må gjøre mins mulig. Denne stille sabotasje er av stor betydning, og det er ikke lett å påvise den direkte.

Ved siden av dette har vi den aktive sabotasje.

Denne utføres av de organiserte motstandsgrupper og er et ledd i det planmessige angrep på den tyske krigsmakt. Det mot og den dyktighet som er utvist av disse gruppe fortjener den høyeste anerkjennelse. Når derfor de større oppgaver melder seg - så har vi folkene. Men det gjelder å undgå å blotte seg og ikke la seg provosere til uoverlagte handlinger av fienden. Det kan nok koke i mange nordmenn idag, men vi må ikke slåse med de kreftene vi rår over. Når tiden er inne til å slå det avgjørende slag mot tyskernes linjer i Nord-Norge har vi bruk for hver eneste mann.

Jeg tror ikke vi blir skuffet når vi uttrykker håpet om at det nye året vil bringe fred. Tregningene har vært tunge, og vi har mange såre minner fra krigsårene. Men friheten vinker, og det norske folk vil gå inn i det nye året med større kraft enn noensinne før. Solidaritetskjenningen må også vedbli å være den beste kraftkilde, både nå og i den overgangstid som vi må igjennom. Jeg kan ikke sterkt nok understreke hvor viktig det er å holde sammen når de store spørsmål skal løses. La oss håpe at den som sår splid får en dårlig høst, og at det norske folk viser at det er friheten verdig.

Jeg vil gjerne ved denne anledning si noen ord om den nåværende regjeringens stilling, og fastholder det som jeg sa for 2 år siden. Den nåv. regj. vil straks etter sin ankomst til Oslo innlevere sin avskjeds-søknad, og det er flere grunner som taler for dette. De oppgaver som regjeringen fikk av Stortinget og i løverum i april dagene 1940 anses da forts. side 3.

som fullført. Hvem som skal være med i den nye regjeringen hverken kan eller vil jeg uttale meg om. Det kan være en rekke praktiske spørsmål som kan være vanskelig å løse uten ved Stortingets medvirkning. Det har hevet seg røster om at det gamle Storting ikke bør innkalles p. g. a. dets holdning i 1940. Men dette skulle ikke være noen avgjørende hindring. Hvis det er noe å si på enkle Stortingsmenns holdning under okkupasjonen har vi jo varamenn som kan innkalles. Det gamle Stortings oppgave blir da i første rekke å gi regjeringen de nødvendige fullmakter og sette ned utvalg som kan granske hav som er gjrot.

Den nåværende regjering vil ikke nå ta noe avgjørende standpunkt, idet den mener at avgjørelsen av disse spørsmål bør utstå til etter tilbakekomsten, og etter at det har vært anledning til å konferere med hjemmefrontens menn.

Det er dog regj. best. forutsetning at det foretas nye valg så snart som det er teknisk mulig. Min personlige oppfatning er at en bør kunne korte av på de vanlige frister, men slik at alle gode nordmenn, i fengsler og på sjøen, får anledning til å delta. Det er alle parters interesse å få gjennomført dette så fort som mulig, og jeg kan ikke se annet enn tekniske hindringer, og disse problemer vil bli nøye utredet på forhånd.

Det er også med forventning vi ser fram til en en fri norsk presse som kan være den veiledende instans for fordragelighet og fordomsfrihet. Det er også viktig at vi så hurtig som mulig kan bli enige om hvilke oppgaver som skal løses først.

Til slutt vil jeg si, at til tross for mørke tider og skjerpert terror må vi ikke miste motet. Troen på landet søker vi kraft og vilje til å holde ut, og holder vi ut - og holder vi sammen - blir også framtidens oppgaver lettere å løse.

o o o

Det indre Finnmark

er heller ikke spart for tyskernes herjinger, idet de har brendt både Karasjok og Autokeino. På det første sted er bare kirken igjen, mens det i Autokeino står noen få hus. Vi kan neppe forestille oss hva dette vil si for befolkningen på et sted hvor temperaturen måler under 40 grader.

Tyskerne har også forsøkt å få tak i samenes reinsdyr, og beordret all rein, ca. 100 000 stk drevet vestenfor en bestemt linje innen 30. november. Det skulle være unødvendig å tilføye at samene har sabotert forordningen.

Hier "Aftenposten" mer enn den kan stå ved?

For en tid siden anmodet "Aftenposten" en ung dame, "frk. Jössing" om å henvende seg i redaksjonen, så ville det bli sørget for at hun fikk anledning til å reise til sine venner bolsjevikene.

Skjer ved slo befinner det seg for tiden 150 tvangsdeporterte nordlendinger, og en av disse, en lærer, tok med seg nevnte nummer å avlå avisen et besøk. Han fortalte at han kom på vegne av 150 nordlendinger som mere enn gjerne ville få anledning til å reise til den del av Norge som var besatt av russerne. I år tilbringer læreren julen på Grini.

Skipsfartminister Arne Sund

sendte juleaften ut en hilsen til våre sjøfolk, og sa bl. a. at etter alle menneskelige beregninger måtte 1945 bli nederlagets år for Tyskland. Han uttalte videre at det ikke var utelukket at tyskerne ville sette igang en ny sjøoffensiv, og at tyskerne hadde minst 100 ubåter i norske farvann.

Arne Sund sa videre at forberedelser er gjort til å gjennomføre en pensjonsrdning for sjømenn, og at disse vil få fri hjemreise etter krigen. Men alle kan ikke komme hjem med engang, og det vil da bli tatt hensyn til vedk. familieforhold, fartstid under krigen m.m.

Verige skal bygge 300 000 tonn skipstonnasje til Norge, og ved et engelsk skipsverft er f. t. et stort norsk hvalkokeri under bygging.

V V V

OPPROP TIL NORGES BONDERS

Fra ledende bondehold er det sendt ut følgende:

Rigjöringen av Norge er begynt, men vi står enda foran den siste fasen i sluttkampen, og det kan bli en hard og vanskelig tid selvom vi har vent oss til meget under næsten 5 års okkupasjon. Vinteren 1944-45 som vi går imöte kan bli svart. Folk vil kunne sulte og fryse, og redskaper og andre bruksverdier kan bli tilintetgjort. Denne tiden stiller derfor store krav til Norges bönder og den norske jordbruksbefolkning. Ernärningen må sikres, og redskap og annet utstyr må vernes slik at produksjonen kan gjenopptas i så stor utstrekning som mulig straks etter krigens slutt.

Tyskerne har rekvirert både matvarer og bruksting under krigen. Noe har vi fått igjen i form av brödkorn og litt fett. Men dette har ikke tyskerne gjort av kjärlighet til det norske folk, men utelukkende av egen interesse. De har hatt bruk for den norske arbeidskraft, og for å få arbeidstelse har de måttet skaffe mat. Situasjonen er imidlertid nå en annen, og vi kan ikke lenger regne med noen matvare-import.

Det er tvertimot å frykte at tyskerne i den avgjörende slutfase vil foreta hensynslöse rekvisisjoner av både mat og materiell. Vi kjenner deres framgansmåte i Nord-Norge, og vet at de skånselslöst gjennomförer den brendte jords strategi.

Det er vanskelig å gi direktiver i en slik sak, men i ethvert enkelt tilfelle må en spørre seg selv om hva som er rett og riktig og handle under personlig ansvar. For det er anledning til det bör en rådföre seg med andre gode nordmenn og finne fram til felles retningslinjer. Parolen har tidligere vært at det skal foretas en rettfärdig fordeling, og denne parolen er mere aktuell idag enn noensinne.

Vi gir følgende retningslinjer:

1. Selg aldri varer underhänden til tyskere. Det vil si det samme som å ta maten ut av munnen på dine egne landsmenn. De som gör dette vil svi for det. De som har gjort det er notert.
2. Selg ikke til dem som skal ägre med varene eller som byr svære priser og således bare er mellommenn i svarthandelen. Selg ikke til dem som har tjent store penger på tyskerne og byr svære priser.
3. Selg de varene du kan avse til dem som virkelig trenger dem. Se äg til dem som har sien forsörgerere i utlandet eller i tysk fangenskap. Selg til dem som er nödt til å ligge på skauen. De som driver äger er notert.
4. Leveranser som kommer den norske befolkning til gode må ikke saboteres. Vi må regne med å klare oss med eget brödkorn inneværende vinter, og kornet må leveres. Melkeleveransen må holdes öppe slik at de nödvendige rasjoner kan dekkes.

Varer som kan benyttes til folkemat må ikke fores opp. Pass godt på mindreverdige korn, og hold det i reserve. Ha godt vare på småpotetene. När dine landsmenn sulter, vil ikke maten på ditt eget veldekkede bord smake. Skulle tyskerne begynne å ta varer og transportmidler direkte fra gårdene, må en ta sine forholdsregler. Etter okkupasjonen må produksjonen igang igjen så snart som mulig, og redskap og transportmidler må spares. Dette er en fordel sävel for den enkelte som for landet.

Neste års produksjon må planlegges, og det er meget viktig å sikre sävarene. Vi må regne med mangel på settepoteter, men det näværende potetareal bör forsökes oppretholdt, og potetene må derfor ikke fores opp.

Straks etter krigen må en også regne med å måtte nytte innenlands brehdsel i stor utstrekning, idet den disponible valuta vil måtte benyttes til andre apsolutt nödvendige varer. Äjöreredskapen må derfor ikke bli stående ute med fare for å bli ödelagt.

Alle produksjonsmidler må reddes.

Forbered deg i tide. Häp det beste - vær budd på det verste.

----- o -----

H. M. Kong Haakon sendte juleaften följede hilsen til det norske folk:

Kjære landsmenn.

Det er ingen höytid hvor tankene fra hjemlandet stikker närmere inn på en enni julen. Og i år er det i förste rekke tanken på våre landsmenn i Nord-Norge som er revet bort fra hus og hjem. Det som disse folkene gjennom mange slektsledd har bygget opp blir skånselslöst tilintetgjort av en hjertelös fiende som ikke föker noen medlidenhet med våre hårdt rammede landsmenn. For disse, og for oss her ute blir ikke julen i år den hjemmets fest som den skulle være.

Ved disse tider ifjör häpet vi, at vi i år skulle kunne feire julen i et fritt og selvstendig Norge. Men skjebnen har ikke villet det sä. Et stort lyspunkt er det dog at en del av Norge er blitt befridd. Men vanskelighetene er ennu store, men vær forvisset om at vi her ute gör alt vi kan for å hjelpe dere.

Fienden har skjerpet sin terror i vårt land, og tusenvis av gode norske menn og kvinner må tilbringe julen i de tyske fengsler og konsentrasjonsleirer. Og til tross for den hjelp som ydes fra Sverige må vi konstatere at det hersker nöd i mange norske hjem. Men vi må også være oppmerksom på at vi alle må ta del i den siste og avgjörende del av kampen. Vi har sett hvor farlig det er å begynne for tidlig, sä ingen må begynne uten etter ordre fra overledelsen. Med tillit og tro må vi se framtiden imöte, sä vil julen neste år bli den fredens og hjemmets fest som er dens rette mening. Da vil våre offer ikke være forgjeves.

Men også etter krigen vil det kreves den samme offervilje og solidaritetsfölelse som den vi kjenner idag, og jeg er overbevist om at vi vil kunne skape et bedre og lykkeligere Norge, grunnlagt på rettfärdighet, fellesfölelse og uegehytte.

Jeg sender en hilsen til alle norske familier, og til alle dem som må feire julen langt borte fra sine kjære. Jeg hilser våre sjöfolk i fremmede havner og på det åpne hav. Jeg hilser vår marine og våre flyvere, de norske tropper i Nord-Norge, og de norske styrker som venter på å slippe til. Jeg hilser alle de landsmenn hjemme som har vært trofast mot sitt land under okkupasjonen, og alle de som er sperret inne. Jeg hilser alle norske menn og kvinner, ute og hjemme som tappert har holdt ut, og jeg er sikker på at der en felles tanke som fyller oss idag: Vårt hjem og vårt fedreland.

Jeg slutter med det gamle önske om: En god jul og et godt nytt år!

----- 0 -----

Andriksen lever!

Det var forfriskende å treffe på vår gamle kjenning A. Andriksen, harpist, fra Tidens Tegn. Han lever nå i beste velgående i Norsk Tidend, en norsk avis som kommer ut 2 ganger om uken i London. Den tidligere red. i Tidens Tegn, Skancke Onassen er ansvarlig redaktör, og bl. bladets populäre medarbeidere finner en bl.a. Örgen Uve. Vi tillater oss å saksen en av Andriksen, men beklager at vi f. t. ikke rår over klisjeer. Men er jeg synes

guislingene kan spare seg sine desperate äretak akkurat nå.

De skal jo alle få ro-tilslutt.

Med robust aktelse

A. Andriksen, jösssing og harpist.

I den befriddede del av Ungarn

Er det dannet et nasjonalråd med 230 delegert som ble valgt i dagene 13-20 desember, med hovedsete i Debreen.

250 000 mann

skal overføres til den engelske hær fra marinen, flyvåpenet os. v.

Det er det overflödige personell som skal overføres.

Fälske nyhetssendinger

I den britiske kringkastings navn har tyskerne arrangert i det siste

V E S T F R O N T E N .

Det er fremdeles tyskernes motoffensiv i Belgia som fanger hovedinterese på Vestfronten. Kampene her har tatt et gunstig forløp for de allierte uten at en dog kan si at faren er over.

Tyskerne lengste framspring var ved Melles-6 km. fra Meuse. Dis-te melding går ut på at byen er gjenobret, og at amerikanerne dessuten har tatt tilbake Eschternacht. Garnisonen i Bastogne har vært isolert i 7 dager men er nu undsatt av amerikanerne. Garnisonen har mens den har vært innesluttet tilføyet tyskerne store tap. I store trekk kan en derfor si om offensiven at de allierte på nord og midtfløien av offensiven holder von Rundstedts styrker i sjakk, mens amerikanerne rykker fra på sørfløien. De tsyke forbindelseslinjer og troppekonsentrasjoner er utsatt for voldige allierte flyangrep, og minst 1000 lastebiler blir daglig tilintetgjort. I løpet av de 12 dager som offensiven har vart har de allierte delagt følgende:

600 tanks og panservogner, 300 kanonstillinger, 600 fly, 1500 jernbanevogner og tusenvis av kjøretøier. I den lørdag regner en med at 1/3 av de tyske jagerflyene på Ardennenfronten er satt ut av spill, og det er tatt over 13 000 fanger. I alt er det i vest inntil juleaften tatt 800 000 fanger.

Tyskernes foreløpige timeplan er således sprengt, og de har ikke greid å rykke fram til nøkkelstillingene i Liege, Namur og Sedan.

Det er nå bedre flyvær over kampområdet, og i et angrep deltok 2 000 tunge amerikanske bombefly, det største antall bombefly som har vært satt inn i ett angrep.

I U N G A R N .

fortsetter sovjetstyrkene sin framgang, og Budapest er nå fullstendig omringet. 16 landsbyer som utgjør byens vestlige forsteder er erobret, og russiske styrker har trengt inn i byen og spiltet garnisonen i to.

10 km nord for Budapest gikk Malinovskis styrker over på vestbredden av Donau og forenet seg med Tolbuchin's styrker.

Kampene på Leyte i Filippinene er avsluttet.

De japanske styrker på øya Leyte er nå fullstendig tilintetgjort, og kampene der er avsluttet. Japaneerne har ialt mistet 130 000 mann, derav er 30 000 druknet under konvoislag, resten er tilintetgjort. Det er bare tatt 493 fanger. Amerikanerne har selv mistet 11 000 mann, derav er 2 600 falt. 2 700 jap. fly er ødelagt, dessuten 41 jap. forsyningskip og 27 krigsskip er senket. Dette er det største nederlag i Japans historie. En amerikansk flåteavdeling har nylig senket 3 jap. destroyere og fikk inn treffer på et slagsskip. En amerikansk marineavdeling som i den senere tid har operert i Stillehavet er vendt tilbake til sin base, og har i denne tiden senket 1 jap. hangarskip, 6 destroyere og 20 handelsskip.

H E L L A S .

Churchill og Eden, sammen med den øverstkommanderende for Middelhavet feldm. J. Alexander og minister C. Millan, kom 2. den juledag til Athen for å forhandle med greske politiske ledere. Det er holdt en konferanse med representanter fra motstandsgruppene under forsete av erkebiskop Damaskinos, og Churchill talte til representantene. De engelske utsendinger trakk seg tilbake etter talen, idet det var en ren gresk konferanse. Det meldes nå at drøftelsene er utsatt på grunn av uoverensstemmelser på g.a. forslag som er satt fram av de greske representanter. De er villig til å gå med på våpenstilstand og følgende betingelser: Avvepning av motstandsgruppene, våpnene innleveres til regjeringen, berg-brigaden trekkes tilbake fra Athen, politiet avvepnes, og opprensning settes igang. Utanfor norskekysten.

har lette norske sjøstridskrefter senket en tysk destroyer eller minesveiper og et middelstort forsyningskip. Mineleggingen i norske farvann fortsetter.

4. januar 1945.

Forsvarssjefen, hans kongelige høyhet Kronprins Olav, sendte nyttårsaften en hilsen til det norske folk, hvor det bl.a. het:

Landsmenn!

I dag, på nyttårsaften 1944 sender jeg dere de beste ønsker for det nye år, som vil bli seirens år for vår rettferdige sak. Jeg vil takke alle dere hjemme som daglig er utsatt for fiendens terror for det mot og den samhørighetskjennele som er utvist. Vi går harde tider imøte, men jeg tror, at til tross for vanskelighetene vil vi få evnen til å overleve alt.

Vi må være forberedt på å gjøre en positiv innsats, og befrielsens time kan nå ikke være langt borte. Vi ser med forventning imot det øyeblikk da frihetens time slår, og landet igjen er beridd fra den hensynsløse voldsomhet.

Det er med vemodsfylt glede jeg tenker på våre landsmenn i nord som jeg ønsker velkommen tilbake til friheten. Dere har vært utsatt for den største påkjenning, men det er med stolthet jeg tenker på at våre styrker igjen står på egen grunn og at det norske flagg vaier over et stykke fritt Norge. Vi er oppmerksom på de store vanskeligheter som befolkningen i Nord-Norge er utsatt for, men alle midler vil bli brukt for å hjelpe.

Kampen i Nord-Norge er til gagn for den enkelte og for vårt folk, og den bidrar til å fremme vår sak, og den vil gi oss krefter og arbeidsglede til å vinne over vanskelighetene.

Jeg sender videre en hilsen til våre landsmenn i Sverige som står foran viktiggjørelsen av en aktiv innsats. Deres sjangse vil komme.

Jeg sender en hilsen til alle gode nordmenn, hjemme og ute, til våre vepnede styrker og våre sjøfolk. Det er de samme egenskaper som kjenner tegner dem alle, og alle arbeider mot det samme mål:

Norge for nordmenn!

Året 1945 vil bli avgjørelsen's år, og vi øyner seiren i horisonten. Men vi må regne med de største prøvelser og lidelser. Men holder vi sammen, og viser den samme offervilje som hittil, vil vi oppleve gjensynet med våre kjære, og sammen skal vi så ta fatt på å gjenreise det norske rettssamfunn i grunnlovens ånd.

I forvisning om at dette vil skje, slutter jeg med:

Gud signe land og folk i det året vi går imøte!

Hjemmefrontledelsen sendte nyttårsaften ut en hilsen til Norge, der det bl. a. heter:

Ved inngangen til et nytt år sender hjemmefrontledelsen en hilsen til Norge og regjering, til hjemmefronten, våre vepnede styrker og våre sjøfolk. Vi har nådd det avgjørende vendepunkt i Norges frigjøringshistorie, og vi må alle stå samlet som en mann om en mann.

Vi sender en spesiell hilsen til hjemmestyrkene, av hvem det vil bli krevet samme disiplin og offervilje som tidligere. Vi sender dere alle en varm takk for det store arbeide som er utført.

Det har vært tunge ofre, og vi minnes alle dem som har gitt sitt liv. Deres ofre vil mane oss til fortsatt kamp.

1944 har vært et avgjørende år.

1945 vil bli avgjørelsen's og seirens år.

Men det vil bli stillet større kray til hver norsk mann og kvinne, til de våpenløse og til de vepnede. Alle må være forberedt på å gjøre sin plikt.

Vi er sikker på at det norske folk vil bestå prøven, og at det vil vise den samme ro og besindighet også etter frigjøringen.

Da skal vi sammen ta fatt på gjenreisningen av et fritt, folkestyrt, land!

V V V